

Jaarverslag 2021

PROOLEIDEN-LEIDERDORP

Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden-Leiderdorp

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
In het kort	5
1 Het schoolbestuur	7
1.1 Profiel	7
1.2 Organisatie	7
2 Verantwoording van het beleid	12
2.1 Onderwijs & kwaliteit	12
2.2 Personeel & professionalisering	16
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	20
2.4 ICT	21
3 Toelichting op de financiële gegevens 2021	23
3.1 Financiële kengetallen	23
3.2 Balans	24
3.3 Staat van baten en lasten	26
3.4 Continuïteit	28
3.5 Jaarverslag Raad van Toezicht 2021	31
4 Jaarrekening 2021	34
4.1 Balans per 31 december 2021 (na verwerking resultaatbestemming)	35
4.2 Staat van baten en lasten over 2021	35
4.3 Kasstroomoverzicht 2021 (met vergelijkende cijfers 2020)	35
4.4 Toelichting op de jaarrekening 2021	36
4.5 Overige gegevens: controleverklaring accountant	45
Bijlagen	48
Bijlage 1: Jaarverslag GMR 2021	48
Bijlage 2: Managementstatuut PROOLEIDEN-Leiderdorp	51

Onze leerling

groeit op in een kenterende samenleving,
waar nieuwe technologieën het leven
sterk beïnvloeden.

krijgt met complexe maatschappelijke
vraagstukken te maken,

die vragen om zelfbewustzijn, samenwerking
en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Onze leerling leert

nieuwsgierig te zijn, te ontdekken en te leren.

zijn eigen leerwereld te verbinden aan
maatschappelijke vragen.

kritisch te denken en open te staan voor
ieders mening.

verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf,
de ander en de wereld.

zelfbewust, zelfsturend en flexibel te zijn.

betekenisvolle relaties aan te gaan.

zijn ruimte in relatie tot de ander te ontdekken.

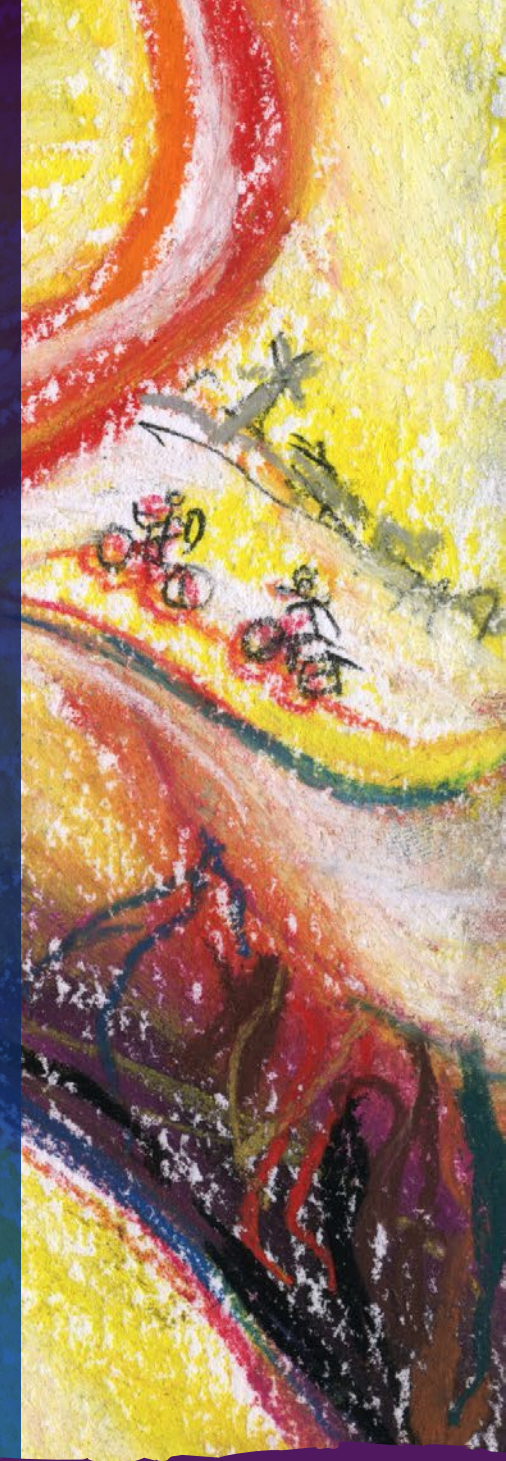
een leven lang.

Onze leerling

is welkom

heeft een stem

verdient een plek in onze samenleving

Voorwoord

Het jaar 2021 was opnieuw een bijzonder jaar. Na de lockdowns vanwege de coronapandemie dachten we dat we in 2021 weer op weg zouden gaan naar 'het nieuwe normaal'. Niets bleek minder waar. Ook het afgelopen jaar had de pandemie een grote invloed op het maatschappelijke leven. Op de scholen was de invloed van corona heel groot en dat is nog steeds het geval. Steeds weer quarantaines van groepen of gezinnen, afwezigheid van leerlingen en leraren en een continu aanpassen, omschakelen en alert zijn in het naleven van de gedragsregels. Daarnaast heeft de overheid ons gevraagd in deze context door middel van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra te investeren in de door de pandemie ontstane leer- en ontwikkelachterstanden bij onze leerlingen. Dagelijks invulling geven aan de coronacrisis én wegwerken van de ontstane achterstanden blijft van ons allen het uiterste vragen.

PROOLEiden-Leiderdorp verzorgt regulier en speciaal onderwijs aan kinderen van 4 t/m 12 jaar in Leiden en Leiderdorp. Met 20 scholen, 18 reguliere basisscholen en 2 scholen voor speciaal onderwijs, is openbaar onderwijs in elke buurt aanwezig. De scholengroep verbindt meer dan 500 medewerkers en bijna 5.000 leerlingen en hun ouders/verzorgers en vertegenwoordigt met deze omvang een grote gemeenschap in de Leidse regio. Het is daarom vanzelfsprekend dat de scholengroep zich naar deze gemeenschap en de samenleving verantwoordt. Die openheid past bij het Openbaar Onderwijs en bij PROOLEiden-Leiderdorp.

Met deze jaarverantwoording leg ik als directeur-bestuurder van Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden (PROOLEiden-Leiderdorp) verantwoording af aan de Raad van Toezicht, de medewerkers, de medezeggenschapsraden, de participerende gemeenten, het Ministerie van OCW en andere

belanghebbenden. Het jaarverslag geeft weer welke activiteiten in 2021 in het kader van het Koersplan 2020-2024 'Verhaal voor de toekomst' zijn ondernomen en wel of niet gerealiseerd zijn. Het jaarverslag is besproken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), het Bestuurlijk Overleg Directeuren (BOD) en de Raad van Toezicht (RvT). Het is onderwerp van overleg met de wethouders van de gemeenten Leiden en Leiderdorp. Het jaarverslag wordt verstrekt aan de stakeholders/relaties en is op onze website www.prooleiden.nl te downloaden. Deze transparantie nodigt iedereen hopelijk uit om te reageren op het jaarverslag en hierover met ons de dialoog aan te gaan.

De coronapandemie vraagt nog steeds een sterke focus (en daarmee inzet) op dit onderwerp. In combinatie met de overspannen arbeidsmarkt, de toename van het tekort aan bevoegde onderwijsgevenden en de extra inspanningen die het Nationaal Programma Onderwijs vraagt, is er vertraging opgelopen bij het realiseren van een belangrijk deel van onze KOERSdoelen. Hierbij

hebben wij continu afgewogen welke zaken prioriteit hadden, in een beperktere vorm gerealiseerd of uitgesteld konden worden.

Het eerste deel van dit jaarverslag informeert u inhoudelijk over de gerealiseerde doelen van de scholengroep; het tweede, financiële, deel informeert u over de wijze waarop we geïnvesteerd hebben in ons onderwijs. Het jaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 878K (begroot -€ 456K). Het positieve resultaat wordt veroorzaakt door € 4,7 miljoen extra baten en € 3,4 miljoen meer lasten. De hogere baten worden voornamelijk veroorzaakt door de Rijksbijdragen in het kader van corona, maar ook andere OCW-bekostiging bleek hoger dan begroot. Door de omstandigheden op de arbeidsmarkt en door de voortdurende pandemie zijn niet alle ontvangen gelden besteed in 2021.

Leiden-Leiderdorp, maart 2022

Marton de Pinth, directeur-bestuurder

Opnieuw, zoals in 2020, voor alle medewerkers, ouders, kinderen én onze samenwerkingspartners een enorm groot compliment. Het lukt ons om in deze continue crisiscontext onderwijs aan de kinderen te blijven verzorgen.

In het kort

PROOLEIDEN-LEIDERDORP 2021

Onze merkbeloofte
ONDERWIJS
MET AANDACHT
VOOR ELKAAR

Onze leerlingen

4.969
leerlingen in 2021

Groei van
± 150 leerlingen
verwacht tot 2025

Invulling geven
aan onze openbare
identiteit

Verhaal voor de toekomst

Speerpunten uit ons
Koersplan 2020-2024

Onze scholen

Ontwikkeling
naar een lerende
organisatie

Brede blik op het
onderwijs

Gerichtheid op
samenwerking

Onze medewerkers

Verdeling leeftijdscategorieën

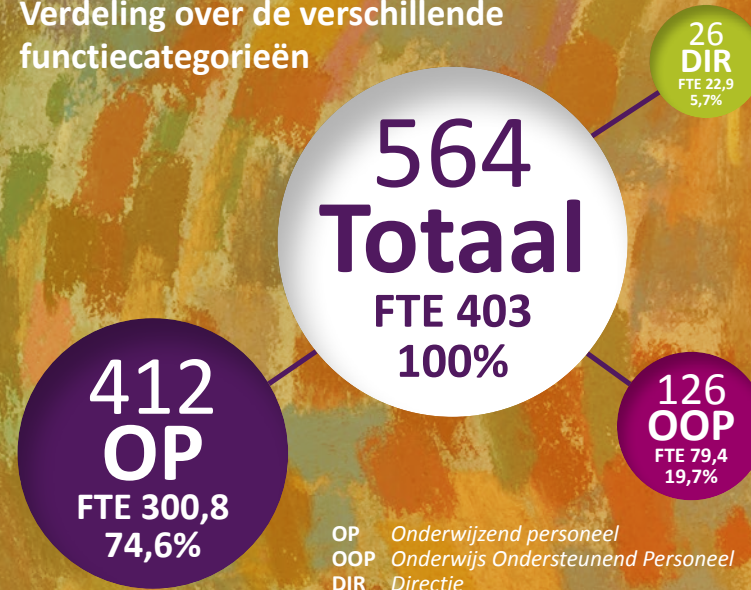

17,55% man 82,45% vrouw

Komt overeen met het landelijke beeld

Verdeling over de verschillende functiecategorieën

OP Onderwijzend personeel
OOP Onderwijs Ondersteunend Personeel
DIR Directie

Onze Samenwerkingspartners

Het schoolbestuur

1.1 Profiel

1.1.1 Missie & visie

PROOLEiden-Leiderdorp hanteert de merkblofte: Onderwijs met aandacht voor elkaar.

Onze maatschappelijke opdracht is onze leerlingen voor te bereiden op een toekomst in de maatschappij. Vanuit onze openbare identiteit en waarden staan wij open voor iedereen, met respect voor ieders mening. Wij werken vanuit de normen en waarden 'vrijheid', 'gelijkwaardigheid' en 'solidariteit'.

Op de scholen maken wij actief werk van de pluriformiteit die onze samenleving kenmerkt, dragen wij bij aan sociale cohesie en stimuleren wij democratisch burgerschap. Onze openbare identiteit geeft ons hierbij richting. Als scholengroep hebben wij de maatschappelijke opdracht om op basis van onze normen en waarden kwalitatief hoogstaand onderwijs te bieden waar iedereen welkom is.

1.1.2 Koersplan 2020-2024

De belangrijkste speerpunten uit ons Koersplan 2020-2024 'Verhaal voor de toekomst' zijn:

- Invulling geven aan onze openbare identiteit;
- Brede blik op het onderwijs;
- Ontwikkeling naar een lerende organisatie;
- Gerichtheid op samenwerking.

[Koersplan 2020-2024](#)

1.2 Organisatie

CONTACTGEGEVENS	
Naam	Stichting PROOLEiden-Leiderdorp
Bestuursnummer	42504
Adres	Elisabethhof 17, 2353 EW Leiderdorp
Telefoonnummer	071-5247670
E-mail	mail@prooleiden.nl
Website	www.prooleiden.nl

Bestuur

Naam: drs. M.A.J.A. de Pinth

Functie: directeur-bestuurder

Uit hoofde van zijn functie als directeur-bestuurder is de heer De Pinth ook bestuurslid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden, het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek, de Stichting De Digitale Sleutel (DDS), Stichting Kiljan, Huis van het Onderwijs, Buitenhof en PoolWest.

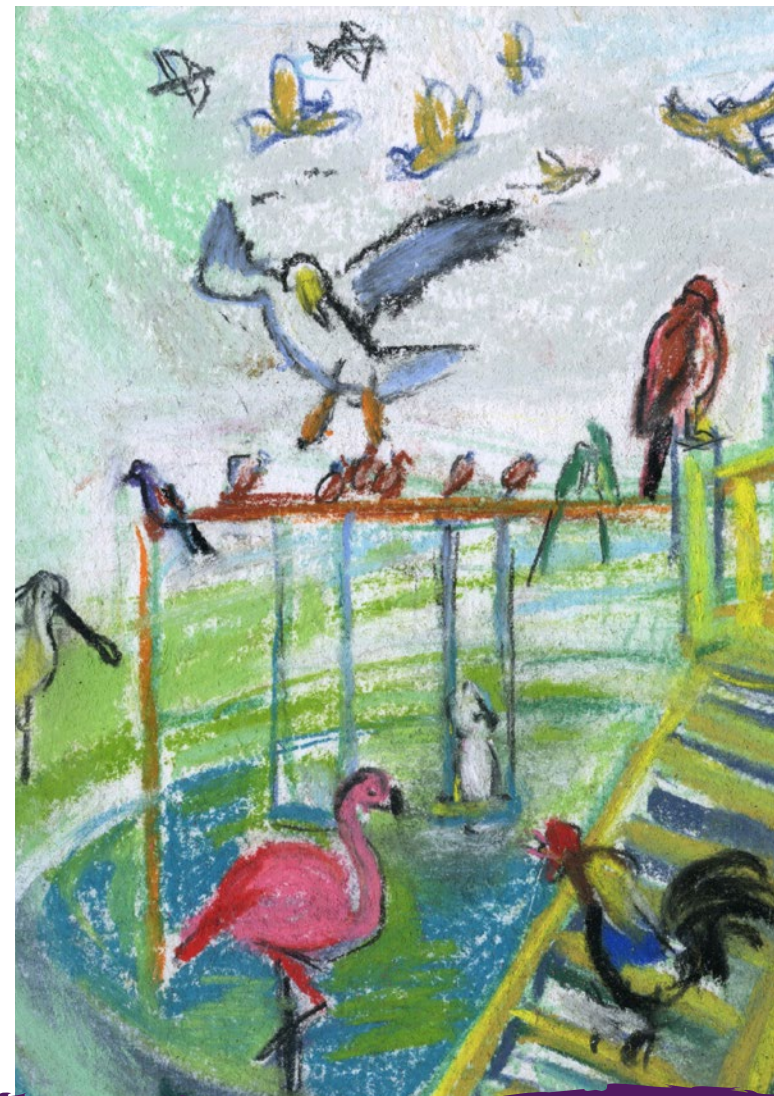
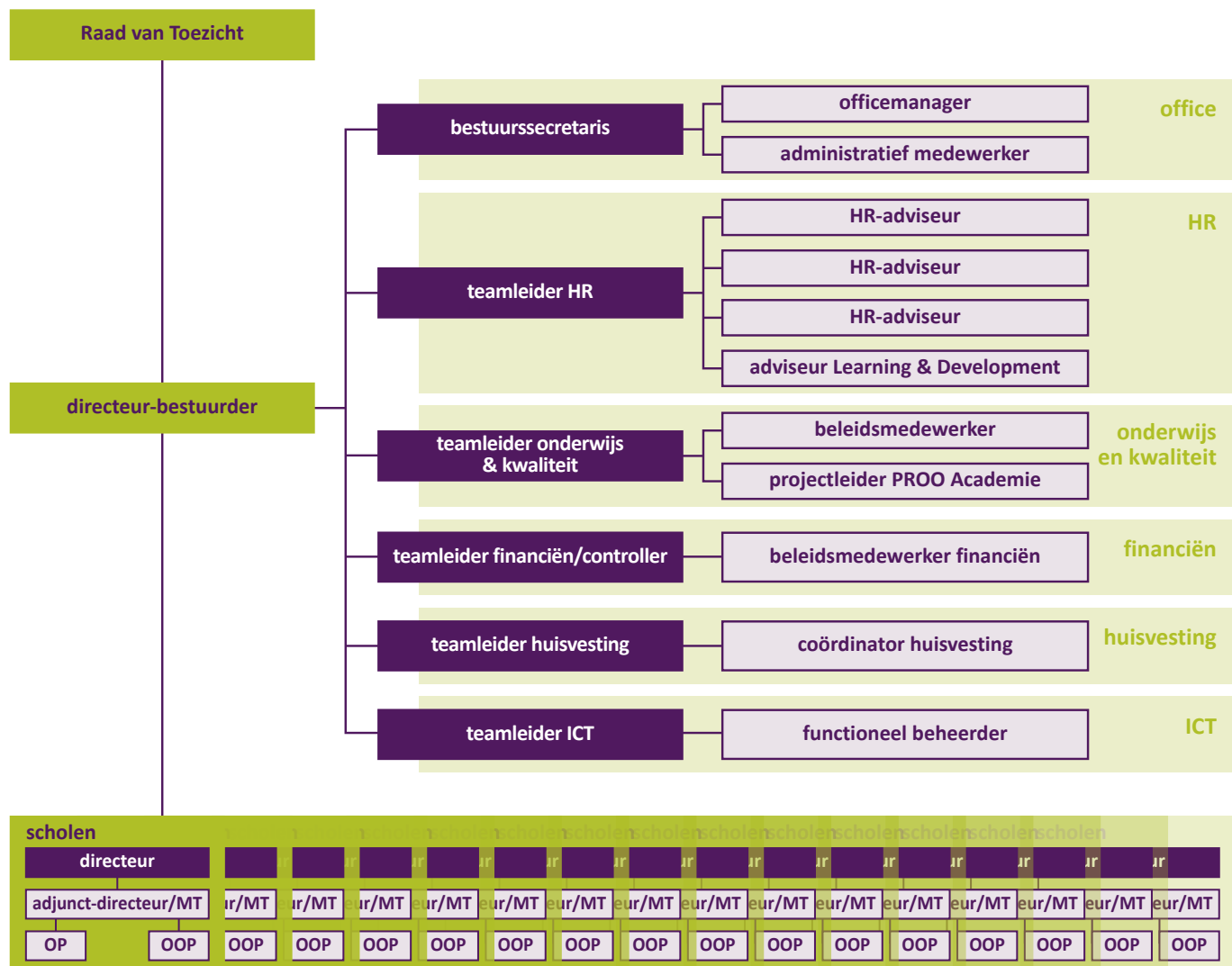
Scholen

Een overzicht van onze scholen vindt u op onze [website](#).

1.2.1 Organisatiestructuur

1.2.2 De Raad van Toezicht (RvT)

De volgende leden van de Raad van toezicht waren in 2021 actief:

NAAM	Functie/Aandachtsgebied	Start	Herbenoembaar	Afgetreden/ Aftredend
Dhr. J.W. Snik	Voorzitter Governance	01-12-2014	31-12-2018	01-01-2023
Dhr. R.J.M. Ydema	HRM Vicevoorzitter	01-05-2020	01-05-2024	01-01-2028
Mevr. drs. G. Mohebbi	Kwaliteit en Innovatie	01-02-2016	01-02-2020	01-03-2021
Dhr. A.H.R. Koffeman RA	Financiën	01-06-2019	01-06-2023	01-06-2027
Mevr. S. Doorson	Onderwijs en Kwaliteit	01-04-2021	01-04-2025	01-04-2029
Mevr. J. van Werkhoven	Onderwijs en Kwaliteit	01-04-2021	01-04-2025	01-04-2029

De leden van de Raad van Toezicht bekleeden in het dagelijks leven de volgende (neven)functies:

DHR. J.W. SNIK	
Hoofdfunctie:	Gepensioneerd
Nevenfuncties:	Geen

DHR. R.J.M. YDEMA	
Hoofdfunctie:	Zelfstandige: adviseur HRM
Nevenfuncties:	Geen

MEVR. DRS. G. MOHEBBI	
Hoofdfunctie:	Adjunct-directeur Woonbond te Amsterdam
Nevenfuncties:	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Basis Onderwijs Westelijke Tuinsteden Lid Strategische adviesraad Bestuurskunde/Overheidsmanagement bij de Haagse Hogeschool Lid expertpanel Radio Funx Lid expertpanel en spreker de Nieuws BV

DHR. A.H.R. KOFFEMAN RA	
Hoofdfunctie:	Directeur Vaktechniek en Compliance Officer, Londen & Van Holland Registeraccountants
Nevenfunctie:	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht Stichting Kinderopvang Oegstgeest

MEVR. S. DOORSON	
Hoofdfunctie:	Beleidsmedewerker Onderwijs en Kwaliteit van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Rivierenland, Tiel
Nevenfuncties:	Geen

MEVR. J. VAN WERKHOVEN	
Hoofdfunctie:	Zelfstandig: interim leidinggevende, projectleider, toezichthouder en adviseur Onderwijs, Zorg en Kinderopvang
Nevenfuncties:	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht ASKO, Amsterdam Lid Raad van Toezicht Blick op Onderwijs, Capelle a/d IJssel Voorzitter Centrale Examencommissie, HBO-AD-MBO-cursussen, Leidse Onderwijsinstellingen, Leiden

De leden van de Raad zijn lid van de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijsinstellingen (VTOI).

Zie [hoofdstuk 3.5](#) van dit jaarverslag voor het jaarverslag van de Raad van Toezicht over 2021.

1.2.3 De Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR)

De GMR heeft de volgende leden op 31-12-2021:

OUDERGELEDING	
Liesbeth Leurs	Woutertje Pieterse
Marc de Gruijl	Lucas van Leyden
Jeroen Steens	Montessorischool Apollo
Ingrid Stroo	De Hobbit
Gijs de Clerck	De Pionier
Miguel Serton, voorzitter	De Stevenshof

PERSENEELSGELEDING	
Joke de Boer, vicevoorzitter	Prins Willem-Alexanderschool
Marij Daemen	Anne Frankschool
Esther Gobetz	De Arcade
Marieke Berkheij	OZC Orion
Patrick Geirnaert	Leimundo
Guillaume Slingerland	PI De Brug
Kris Heruer	De Morskring
Marjon Kordestani	Koningin Julianaschool
Sanne Smit	De Viersprong
Petra Mekel	De Hasselbraam
Karin Jongeneel	De Lorentzschool

Gedurende het schooljaar 2020 - 2021 namen de volgende GMR leden afscheid van de GMR:	
Martijn Verheus	De Dukdalf (O)
Rina Klaver	De Meerpaal (P)
Moumia Elmorabet	De Viersprong (P)
Hans Nijssen	De Pionier (P)
René Immers	De Hobbit (O)
Igna van Dijk	De Hasselbraam (O)
Klaas Jelsma	De Lorentzschool (O)

Onderstaande commissies zijn voor het jaar 2021-2022 ingericht:

- Financiën;
- HR/Personeel;
- Onderwijs en Kwaliteit;
- Professionalisering;
- Huisvesting.

Zie [bijlage 1](#) voor het complete jaarverslag van de GMR over 2021.

1.2.4 Overige algemene onderwerpen

Verbonden partijen

PROOLEiden-Leiderdorp werkt samen en is verbonden met ouders, leerlingen, medewerkers, gemeenten, samenwerkingsverbanden, instellingen voor kinderopvang, vervolgonderwijs Jeugdzorg. Een overzicht:

Organisatie of groep	
Gemeenten	In een jaarlijks overleg met beide gemeenten (Leiden en Leiderdorp), de wethouder en beleidsmedewerker met onderwijsportefeuille, leggen de voorzitter van de RvT en de directeur-bestuurder verantwoording af over de kwaliteit van het Openbaar Onderwijs en informeren de portefeuillehouders over de ontwikkelingen binnen de scholengroep en samenwerking met partners in de stad/gemeente.
Gemeente > binnen het LEA-programma	Gemeente, onderwijs en overige partners ontmoeten elkaar om tot gezamenlijke afspraken te komen over onderwijs- en jeugdbeleid.

Samenwerkingsverbanden: PPO regio Leiden SWV Duin en Bollen en SWV Rijnstreek	Samenwerkingsverbanden t.b.v. de uitvoering van Passend Onderwijs in de Leidse regio, Duin- en Bollenstreek en Rijnstreek t.b.v. regionale functie van de SO-voorzieningen en het vormgeven aan een regionaal dekkend netwerk van gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen.
JGT (Jeugd- en Gezinsteams)	In Leiden en Leiderdorp zijn JGT's. Zij bieden ondersteuning bij opvoedings- en/of opgroevraagstukken en werken hierbij nauw samen met betrokken organisaties, waaronder onderwijs.
AED	Een coöperatie waarin PROOLEiden-Leiderdorp, de Leo Kanner Onderwijsgroep en Resonans participeren. Er is een nauwe samenwerking waar nodig. De AED zet de expertise van het speciaal onderwijs in ten behoeve van het regulier onderwijs.
Overige schoolbesturen in Leiden en Leiderdorp	Primair, speciaal en voortgezet onderwijs.
Peuterspeelzaalwerk en Kinderopvangorganisaties	Samenwerking t.b.v. een doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor de kinderen en samenwerking t.b.v. de ontwikkeling van Kindcentra en stedelijke/gemeentelijke vraagstukken op het gebied van Onderwijs en Ontwikkeling.
VO	Samenwerking t.b.v. een doorgaande ontwikkel- en leerlijn voor de kinderen en stedelijke/gemeentelijke vraagstukken op het gebied van Onderwijs en Ontwikkeling.
POOLWest	Samenwerkingspartner bij vervangingsvraagstukken.
TechnoLab	Samenwerkingspartner, bij het primair onderwijs ligt de focus op techniek en innovatie de scholen in brengen d.m.v. projectweken en workshops.
Het LEF (Leids Educational FieldLAB)	Een netwerk binnen het Leidse onderwijs. Samenwerking t.b.v. innovatie, kennisdeling en ontwikkeling binnen het onderwijs.
De Leidse Aanpak	60 Onderwijspartners in Leiden en omgeving werken samen in de Leidse Aanpak voor Talentontwikkeling. Zij bieden elkaar ondersteuning en onderwijsprogramma's die zijn ontwikkeld om kinderen en jongeren van 0 tot 24 jaar hun talenten te laten ontdekken en ontwikkelen.
Ouders	We gaan in gesprek met ouders tijdens de ambitiegesprekken op de scholen. Daarnaast zijn er ouders die zitting hebben in de GMR. Er is contact in geval van klachtenprocedures en ouders zoeken contact met het bestuursbureau als er vragen of onduidelijkheden zijn.
Leerlingen	We gaan in gesprek met de kinderraden/leerlingen tijdens de ambitiegesprekken op de scholen.
MR	We gaan in gesprek met leden van de MR tijdens de ambitiegesprekken op de scholen. In enkele gevallen nodigt een MR het bestuur ook uit voor een gesprek.

Klachtenbehandeling

In 2021 zijn er geen klachten via de officiële Klachtenregeling van PROOLEiden-Leiderdorp binnengekomen. Bij het bestuur zijn via telefoon en/of e-mail negen klachten in behandeling genomen. Deze zijn samen met de betrokken scholen opgelost, zonder betrokkenheid van de Landelijke Klachten Commissie.

Onze klachtenregeling is openbaar beschikbaar via onze [website](#).

Juridische structuur

De rechtspersoon van het bevoegd gezag is een stichtingsvorm. De Stichting PROOLEiden-Leiderdorp is op 4 december 2009 opgericht en kent Leiden als statutaire vestigingsplaats.

De stichting heeft het bestuur en beheer over 20 scholen: 18 scholen voor primair en 2 scholen voor speciaal onderwijs, op verschillende locaties in Leiden en Leiderdorp.

Governance

Functiescheiding

Volgens de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden. PROOLEiden-Leiderdorp past de Code Goed Bestuur toe.

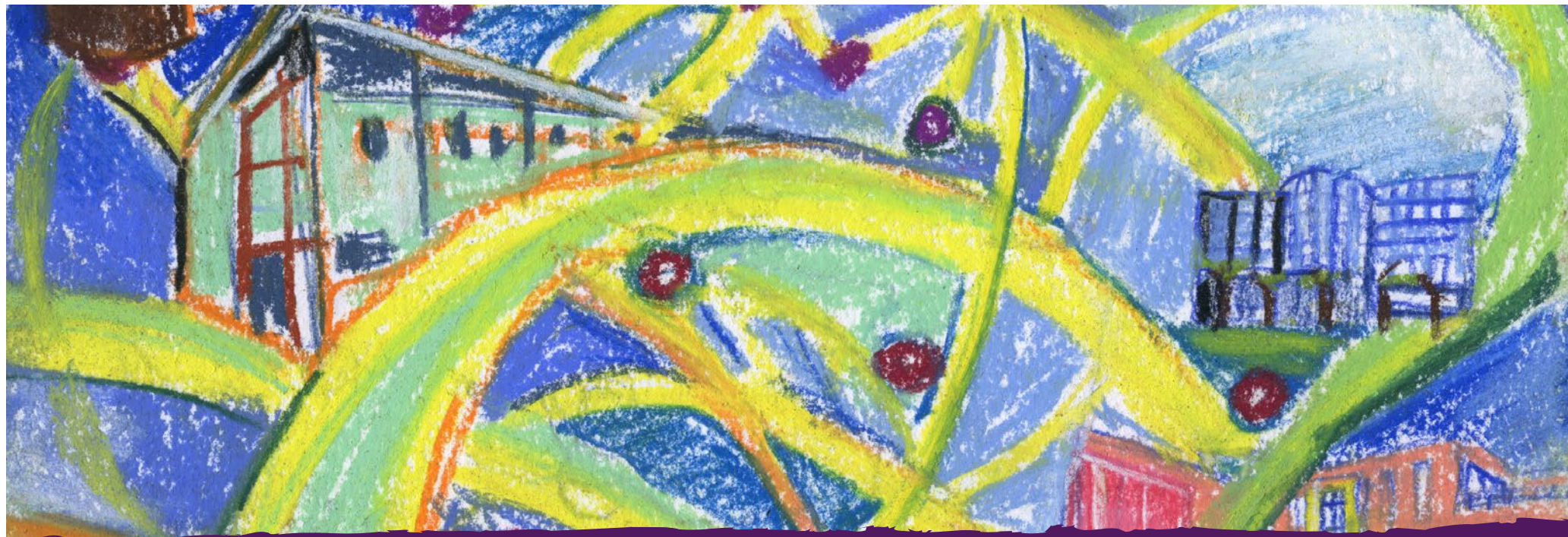
Code Goed Bestuur

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. PROOLEiden-Leiderdorp hanteert de Code Goed Bestuur en wijkt op geen van de punten van deze code af.

Ons managementstatuut is opgenomen in [bijlage 2](#).

In zijn brief van 11 november 2021 heeft de minister de schoolbesturen verzocht om in het jaarverslag te rapporteren over doelen waarvoor middelen zijn ingezet en de resultaten die zijn behaald op de volgende maatschappelijke thema's:

- **Passend onderwijs**
[Zie hoofdstuk 2.1.4 Passend onderwijs](#)
- **Werkdruk**
[Zie hoofdstuk 2.2.4 Aanpak werkdruk](#)
- **Strategisch personeelsbeleid**
[Zie hoofdstuk 2.2.2 Doelen en resultaten](#)
- **Onderwijsachterstandsmiddelen**
[Zie hoofdstuk 3.3 Staat van baten en lasten](#)
- **Allocatie van middelen**
[Zie hoofdstuk 3.4 Continuïteit](#)
- **'Nationaal Programma Onderwijs'**
[Zie hoofdstuk 2.1.5 Nationaal Programma Onderwijs](#)

2 Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk verantwoorden wij het gevoerde beleid op de beleidsterreinen **Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken en ICT.**

2.1 Onderwijs & kwaliteit

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de onderwijskwaliteit, doelen en resultaten, Inspectie van het Onderwijs, passend onderwijs en het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan de orde.

2.1.1 Onderwijskwaliteit

Definitie onderwijskwaliteit

PROOLEiden-Leiderdorp is een scholengroep waarbij leren, ontwikkelen en onderwijzen centraal staan. Wij herkennen en erkennen daarbij de onderwijsdomeinen 'kwalificatie', 'socialisatie' en 'persoonsvorming' als basis van ons onderwijs. De nadruk op kwalificatie in voorgaande jaren maakt plaats voor een bredere en meer verweven kijk op het onderwijs, waarin socialisatie en persoonsvorming meer betekenis krijgen. Wij vinden dat scholen kwaliteit leveren als zij op basis van een eigen visie op leren, ontwikkelen en onderwijzen een balans vinden tussen deze drie domeinen.

Als openbare scholengroep geven we extra aandacht aan de openbare identiteit door zichtbaar, merkbaar en voelbaar te werken vanuit onze bedoeling en te handelen op basis van onze kernwaarden. We dragen dit uit naar onze omgeving, gekoppeld aan maatschappelijke vraagstukken. Deze brede blik op onderwijs komt tot uiting in de schoolplannen en de jaarplannen die daaruit volgen.

Alle scholen van PROOLEiden-Leiderdorp voldoen aan de basiskwaliteit. Dit monitoren we jaarlijks. Als we het hebben over de basiskwaliteit, gaan we uit van ons kwaliteitskader. Dit bestaat uit verschillende domeinen die samen een beredeneerd kader

vormen, een gemeenschappelijke taal, van waaruit alle betrokkenen in onze scholengroep werken. We hebben met alle scholen afgesproken dat deze basiskwaliteit de grondslag is, aangescherpt met de eigen visie van de school op onderwijs en leren.

De focus van het huidige kwaliteitskader is de 'basis op orde', vandaar dat de hoofdthema's zich richten op algemene aspecten van het onderwijs. In 2021 zijn we gestart met het burger-schapstraject waarmee we een gezamenlijk bovenschools kader maken. Dit kader krijgt een plek in het kwaliteitskader.

De drie hoofddomeinen, waarop het kwaliteitskader gebaseerd is, zijn onderverdeeld in zeven onderwijsstandaarden:

KWALITEITSKADER PROOLEIDEN-LEIDERDORP	
Hoofddomeinen	Onderwijsstandaarden
Onderwijsleerproces en pedagogisch klimaat	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogisch klimaat • Didactisch handelen • Aanbod en onderwijstijd • Ontwikkeling en ondersteuning van leerlingen
Onderwijsresultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten
Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitscultuur en condities • Kwaliteitszorg en verantwoording op schoolniveau

Zicht op de onderwijskwaliteit

De scholen werken elke dag aan de kwaliteit van het onderwijs. Ze volgen hierin hun eigen kwaliteitszorgcyclus, waarbij het gaat om het geheel aan geplande activiteiten waarmee een school de kwaliteit van het onderwijs bewaakt en systematisch verbetert. Het bestuur volgt de scholen in deze cyclus en voert de dialoog over de onderwijskwaliteit. Dat doet zij op verschillende wijzen, zie hiernavolgend schema. In 2021 hebben de gesprekken door de coronapandemie grotendeels online plaatsgevonden.

De ambitiegesprekken hebben niet plaats kunnen vinden vanwege de coronamaatregelen.

Kwaliteits-overzicht	Voorjaar	School maakt basiskwaliteit inzichtelijk door opbrengstenanalyse en kwaliteitsoverzicht.
Kwaliteits-gesprekken	Voorjaar	Dialoog over opbrengstenanalyse en kwaliteit van school gebaseerd op kwaliteitskader.
Jaarplannen en jaar-verslagen	Juli - augustus - september	School blikt in jaarverslag terug op afgelopen jaar. Vanuit (kwaliteits)analyses en schoolplan maakt school een schoolplan.
Management-gesprekken	Juni en november	Directeur-bestuurder en schoolleider maken afspraken over en beoordelen de brede kwaliteitsontwikkeling. Input zijn de financiële resultaten en prognoses, de kwaliteitsanalyses, de jaarplannen en jaarverslagen.
Ambitie-gesprekken	Jaarlijks	Directeur-bestuurder is jaarlijks een dagdeel op elke school. Om contact te houden met de onderwijspraktijk en inzicht te krijgen in hoeverre de ambities terug te zien zijn.
Audits	Eens per vier jaar	Een auditteams bezoekt school en geeft school een 'kritische blik' op de basiskwaliteit en de schooleigen vraag.

Uit de (kwaliteits)analyses kan blijken dat een school meer ondersteuning nodig heeft om in de toekomst de basiskwaliteit te behouden. In 2021 zijn vier scholen begeleid door Goed Worden Goed Blijven plus. De focusgesprekken zijn uitgebreid naar alle disciplines. Met scholen die meer ondersteuning nodig hebben, voeren stafleden van het bestuursbureau en/of de directeur-bestuurder eens in de vier tot zes weken een gesprek.

Voor een kritische blik ‘van buiten’ hebben we daarnaast gekozen voor een auditsystematiek. Met collegiale audits leveren we een bijdrage aan de kwaliteitsontwikkeling van de scholen. De auditcommissie houdt de school als ‘critical friend’ als het ware een spiegel voor. Een auditteam is samengesteld uit verschillende medewerkers uit de organisatie: schoolleiders, IB’ers en leerkrachten. Een diverse samenstelling bevordert het samen leren. Om een onafhankelijke blik te behouden, begeleidt een extern expert, Petra Heegsma vanuit de PO-Raad, het auditteam.

De vanwege de coronapandemie uitgestelde audits uit schooljaar 2020-2021 hebben in het najaar van 2021 alsnog doorgang gevonden. Met uitzondering van één school is hiermee op alle scholen een audit uitgevoerd. Deze school wordt in het najaar van 2022 bezocht. De twee SO-scholen hebben in 2020 een externe audit gehad. Om ook het samen leren binnen de SO-scholen te bevorderen, is in 2021 de samenwerking met Stichting Resonans en de Leo Kanner Onderwijsgroep gestart met een gezamenlijke kick-off-bijeenkomst. In mei 2022 worden de eerste (V)SO-auditoren gezamenlijk opgeleid waarna het auditeren in divers samengestelde auditteams op de (V) SO-scholen in de regio wordt gestart.

Samen leren bevorderen tussen scholen en organisatie

Naast de hierboven beschreven kwaliteitszorgcyclus werkt het bestuur aan de onderwijskwaliteit door het samen leren tussen de scholen te bevorderen. Schoolleiders treffen elkaar op TeamTime-bijeenkomsten en themamiddagen. Teamleden van scholen leren en onderzoeken samen in leerteams en netwerken, volgen opleidingen en masterclasses. Daarnaast organiseren we bovenschoolse werkbijeenkomsten over thema’s die gericht zijn op kwaliteitszorg, zoals referentieniveaus, opbrengsten en zicht op ontwikkeling.

In 2021 zijn opnieuw veel van deze activiteiten online uitgevoerd. Daarnaast is een werkgroep van schoolleiders aan de slag gegaan met het herijken van de visie, structuur en facilitering van Samen leren binnen PROOLEiden-Leiderdorp. Dit heeft geresulteerd in de aanstelling van een bovenschoolse kennismakelaar die de ontwikkelbehoeften op scholen en in de netwerken

ophaalt, aan elkaar verbindt en het professionaliseringsaanbod organiseert. Daarnaast is besloten dat ook de trekkers van de netwerken voor een deel gefaciliteerd worden om tegemoet te komen aan de tijd en energie die de organisatie van een intern netwerk vraagt.

Verantwoording over de onderwijskwaliteit

Het bestuur legt verantwoording af over de onderwijskwaliteit aan de Raad van Toezicht. Eén keer per jaar informeert zij de Raad van Toezicht over de basiskwaliteit op de scholen. Ook legt

zij verantwoording af aan de onderwijsinspectie in het bestuursgericht toezicht van de Inspectie van het Onderwijs.

2.1.2 Doelen en resultaten

2021 Was voor iedereen weer een bijzonder jaar. Ook in 2021 hebben de scholen veel last gehad van de coronapandemie door de schoolsluiting, (groepen) leerlingen die in quarantaine moesten en zieke leerkrachten. Als scholengroep hebben we hard gewerkt om kwalitatief goed onderwijs te kunnen blijven geven tijdens de schoolsluiting en bij de opstart van het onderwijs.

Implementatie ParnasSys.	In 2021 is na een positief advies van het bestuurlijk overleg directeuren besloten om over te stappen op een nieuw leerlingadministratie- en volgsysteem. Alle scholen zijn na de zomervakantie overgestapt en zijn ondersteund met verschillende basistrainingen en extra modules.
Scholen zijn geïnspireerd en weten hoe zij burgerschap en openbare identiteit versterken (brede blik op onderwijs, invulling geven aan openbare identiteit).	De studiereis over burgerschap naar Letland is door de coronapandemie niet doorgegaan. Het traject burgerschap is gestart met een themamiddag voor directeuren. Dit traject wordt doorgezet in 2022 met een Onderwijsdag, bijeenkomsten met stakeholders en ontwikkelgroepen.
Alle scholen voldoen aan alle indicatoren van het kwaliteitskader ‘basis op orde’. Alle scholen: <ul style="list-style-type: none"> • hebben in 2021 beschreven hoe zij zicht op ontwikkeling van leerlingen hebben en implementatiewijze beschreven; • hebben in 2021 nieuw onderwijsresultatenmodel geïmplementeerd; • hebben in 2021 zicht op vervolgsucces. 	Het proces van zicht op ontwikkeling heeft een vervolg in 2022 op basis van de kwaliteitskaart die samen is opgesteld. <ul style="list-style-type: none"> • De scholen hebben de ambities m.b.t de referentieniveaus bepaald. • In de nieuwe zelfevaluatie zicht op vervolgsucces als onderdeel opgenomen.
Alle scholen hebben de driehoek schoolleiding, IB en team beschreven.	Uit een bijeenkomst met IB’ers onder leiding van B&T bleek dat op de scholen heel verschillende beelden zijn van de driehoek schoolleiding, IB en team. In 2021 hebben de IB’ers eerst een leergang gevolgd om ‘dezelfde taal’ te (gaan) spreken. Daarnaast hebben verschillende studiedagen met schoolleiding en IB plaatsgevonden.
Kwaliteitskader en kwaliteitsbeleid zijn herschreven en aangepast: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanpak risico-scholen. 2. Implementatie onderwijsresultatenmodel. 	Het kwaliteitskader wordt in 2022 herschreven op basis van het nieuwe onderzoekskader van de Inspectie inclusief de aanpak op focusscholen. In 2021 heeft een groepje IB’ers onder begeleiding van een externe deskundige de zelfevaluatie kwaliteit aangepast aan het nieuwe onderwijsresultatenmodel.
Doorontwikkeling audits: <ol style="list-style-type: none"> 1. Start collegiale audits in SO. 2. Kwaliteitskader is aangescherpt op het jonge kind. 	Startbijeenkomst met Stichting Resonans en Leo Kanner Onderwijsgroep heeft plaatsgevonden. In 2022 start de scholing. Onder begeleiding van een externe specialist ‘jonge kind’ is het auditkader aangepast voor het jonge kind.
Gedragen en gezamenlijke visie op lerende organisatie en implementatie.	Samen met schoolleiders is onderzocht hoe we de ontwikkeling naar de lerende organisatie verder kunnen vormgeven. De kennismakelaar is aangesteld door de werkgroep samen leren.

Toekomstige ontwikkelingen

- Het bestuur wil het 'zicht op kwaliteit' verbreden. De laatste jaren lag de focus op de basiskwaliteit zoals beschreven in het kwaliteitskader. Ons koersplan is echter breder dan de basiskwaliteit. Samen met de scholen willen we zorgen dat deze brede blik terug te zien is op alle scholen: meetbaar of merkbaar. Dit vraagt om aanpassing van het kwaliteitskader, de bijbehorende stukken en het auditkader. In 2021 zijn we gestart met het traject burgerschap, dat we in 2022 voortzetten. Het kwaliteitskader en auditkader wordt hierop aangepast.
- De schoolleiders en het bestuur zijn samen en in gezamenlijkheid verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit op de scholen. Zij willen deze verantwoordelijkheid steeds meer nemen en samen leren. Een groep schoolleiders heeft voor het eerst kwaliteitsgesprekken gevoerd. Om samen vraagstukken te bespreken, elkaar een spiegel voor te houden en van elkaar te leren. De werkgroep zet dit door in 2022.

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de scholen zijn te vinden op scholenopdekaart.nl. Deze digitale omgeving is nog niet voor alle scholen up-to-date. In schooljaar 2022 willen wij hierin een verbetering maken. Meer informatie over de behaalde referentieniveaus van het bestuur en het landelijk gemiddelde is te vinden in het ManagementVenster.

Internationalisering

Binnen PROOLEiden-Leiderdorp hebben we afgesproken dat in elke groep Engels wordt gegeven in 2024 en dat in iedere gemeente tenminste één school actief betrokken is bij de internationale uitwisseling. Dit staat beschreven in het Koersplan.

PROOLEiden-Leiderdorp speelt een grote rol in het nieuwkomersonderwijs in Leiden en Leiderdorp. Momenteel bestaan vier ITK's voor kinderen van 6/7-12 jaar die nieuw in Nederland zijn en die nog zeer beperkt het Nederlands beheersen. Leerlingen mogen in principe één jaar in de ITK blijven, daarna stromen ze door naar het reguliere onderwijs met ondersteuning van de Vliegende Brigade in Leiden en Leiderdorp.

2.1.3 Inspectie van het Onderwijs

Tijdens het verslagjaar zijn er diverse contacten met de Inspectie van het Onderwijs geweest.

Op dertien scholen heeft de Inspectie van het Onderwijs thema-bezoeken uitgevoerd en op twee scholen een stelselonderzoek. Ook bij het bestuur heeft een themaonderzoek plaatsgevonden. In deze bezoeken onderzoekt de Inspectie van het Onderwijs onderwerpen die school- en sectoroverstijgend zijn. Indien uit het gesprek of de resultatenanalyse blijkt dat de school een risico loopt, kan dit leiden tot een gesprek met het bestuur of kwaliteitsonderzoek bij een school of instelling. Bij geen van deze scholen is een nader onderzoek uitgevoerd.

Begin 2021 hebben twaalf scholen een online themaonderzoek Kwaliteitsverbetering en de leerlingenpopulatie gehad: De Koningin Julianaschool, De Hobbit, Prins Willem-Alexanderschool, De Hasselbraam, De Morskring, De Lucas van Leyden, De Pionier, De Meerpaal, De Viersprong, De Stevenshof, Woutertje Pieterse en de Anne Frankschool.

In juni kreeg Leimundo een themaonderzoek op afstand met als onderwerp: 'Gevolgen van de coronacrisis in het basisonderwijs'. In dit themaonderzoek wilde de Inspectie van het Onderwijs meer zicht krijgen op de gevolgen van de coronacrisis voor de ontwikkeling van de leerlingen in het basisonderwijs. Hoe zien besturen en scholen toe op de ontwikkeling van de leerlingen, hoe spelen zij in op de (leer-)behoeftes van de leerlingen en hoe sturen zij op het onderwijs onder coronaomstandigheden?

In juli vond bij het bestuur hetzelfde themaonderzoek plaats. Voor dit onderzoek gelden dezelfde vragen als bij het onderzoek op de scholen.

In oktober heeft de Inspectie een stelselonderzoek uitgevoerd bij PI De Brug. Het betrof een onderzoek naar leskwaliteit. Voor dit onderzoek gebruikte de Inspectie een digitaal lesobservatie-instrument dat samen met de Universiteit Twente is ontwikkeld. Dit instrument gaat uit van een beoordeling van een les vanuit drie perspectieven, namelijk die van de observant, de leraar en

de leerling. Ook bij Montessorischool Apollo is in november een stelselonderzoek 'monitor leskwaliteit' uitgevoerd.

Visitatie

Tijdens het verslagjaar vonden geen bestuurlijke visitaties plaats.

2.1.4 Passend onderwijs

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moeten schoolbesturen zich op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) nader verantwoorden.

- Vanuit onze reguliere doelstellingen ondersteunen en begeleiden wij onze leerlingen in hun schoolloopbaan.
- Circa 80% is besteed aan formatieve inzet t.b.v. onze leerlingen. Daarnaast hebben we ongeveer 8% uitgegeven aan arrangementen en 12% aan overige materiële uitgaven. Bij de formatieve inzet ligt de focus vooral op IB-inzet en andere vormen van (individuele) begeleiding.
- De doelen worden in gezamenlijk overleg en op initiatief van onze scholen vastgesteld en de inzet van de middelen wordt daarmee bepaald.

2.1.5 Nationaal Programma Onderwijs

Medio april 2021 werd bekend dat er middels het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra inzet mogelijk was voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. We hebben toen een werkgroep van directeuren en stafmedewerkers opgericht om de inhoud en het bijbehorende proces rondom dit programma continu af te stemmen. De werkgroep heeft uitgangspunten geformuleerd voor zowel de schoolscan als de inzet van de NPO-middelen. Het streven is dat de middelen zo doelgericht mogelijk worden besteed, passend bij wat leerlingen en het schoolteam nodig hebben. De specifieke uitgangspunten zijn:

- Elke school maakt een schoolscan volgens een met interne begeleiders opgesteld formulier dat nauw aansluit bij de kwaliteitszorgdocumenten die we gebruiken binnen PROOLEiden-Leiderdorp.
- Elke school komt op basis van deze analyses tot onderbouwde keuzes voor de inzet van de NPO-middelen volgens de menukaart van OCW: welke doelen wil de school op basis waarvan bereiken en met welke interventies? Denk aan korte

termijndoelen (leerlingontwikkeling) en langere termijndoelen (leerkracht- en schoolontwikkeling).

- Als de scholen nog niet over een bepaalde analyse beschikken, zoeken zij een efficiënte wijze om op dit domein wel een analyse te kunnen maken. Als die er niet is of of scholen dit niet zinvol vinden, geven zij dit aan op het formulier.
- Het gaat bij de inzet van middelen ook om duurzame schoolontwikkeling en niet alleen om reparatie.
- Voor de duurzame schoolontwikkeling maken we gebruik van de ambities in het schoolplan.

Het NPO wordt binnen PROOLEiden-Leiderdorp zo ingezet dat:

- Het de leerlingen ondersteunt op wie de coronacrisis het meest invloed heeft gehad in cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling. Gericht op hoge verwachtingen van alle kinderen.
- Het bijdraagt aan duurzame schoolontwikkeling passend bij het schoolplan. Denk ook aan leerkrachthandelen en ontwikkeltijd voor leerkrachten.
- Leerkrachten, IB'ers en schoolleiders worden ondersteund in hun primaire taak: het verzorgen van goed onderwijs aan de leerlingen. Het NPO sluit aan bij de situatie op en de mogelijkheden van de school.
- We verbinding maken met maatschappelijke partners in de stad om duurzame samenwerking te creëren.
- Waar mogelijk middelen duurzaam worden ingezet door uitbreiding/tijd te geven aan teams en leerkrachten. Denk aan extra ontwikkeltijd voor leerkrachten. Externen huren we in als zij doelgericht aan een plan van aanpak kunnen werken en de kwaliteit hoog is. Het is ook mogelijk om vakleerkrachten (muziek, beweging, Engels) in te huren zodat leerkrachten ontwikkeltijd hebben. Denk hierbij ook aan een goede borging.
- Elke school zicht houdt op de kwaliteit doelgerichtheid van de inzet. De staf en het bestuur zijn beschikbaar om kritisch mee te denken.

Alle reguliere scholen hebben na bepaling van deze gezamenlijke uitgangspunten vervolgens een schoolscan gemaakt volgens het ontworpen format of een afgeleide daarvan. Vervolgens hebben de scholen een schoolprogramma in samenwerking met leer-

krachten opgesteld waarin zij aangaven welke interventies uit de menukaart zij willen gaan inzetten. Voor alle scholen geldt dat zij de vereiste instemming van hun MR hebben gekregen en ook het overleg met ouders gevoerd hebben.

Uit analyse van de initiële schoolprogramma's blijkt dat de scholen veelal kiezen voor de volgende interventies van de menukaart:

- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren (individuele instructie, instructie in kleine groepen): interventie B van NPO.
- Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen (interventies gericht op welbevinden zoals de Kanjertraining, sportieve activiteiten, cultuureducatie): interventie C van NPO.
- (Extra) inzet van personeel en ondersteuning (klassenverkleining, onderwijsassistenten/instructeurs). Deze inzet wordt te allen tijde gekoppeld aan een inhoudelijke interventie in het kader van reparatie of duurzame schoolontwikkeling: interventie E van NPO.
- Faciliteiten en randvoorwaarden (passend bij interventies A t/m E, inclusief professionalisering, ouderbetrokkenheid en digitale technologie): interventie F van NPO.

Al snel na de start van schooljaar 2021-2022 bleek dat de originele schoolprogramma's soms niet geheel konden worden uitgevoerd. In de managementgesprekken in december 2021 gaven schoolleiders aan dat dit te wijten is aan de coronamaatregelen in combinatie met het lerarentekort. Bij analyse van de kwaliteitszorgdocumenten in april 2022 zal blijken welk effect de inzet van interventies tot nu heeft.

In 2021 is de realisatie per interventie als volgt:

REALISATIE NPO NAAR INTERVENTIE		Realisatie 2021
NPOA	Meer onderwijs	49.287
NPOB	Effectievere inzet van onderwijs	172.282
NPOC	Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling	76.047
NPOD	Ontwikkeling van executieve functies	6.821
NPOE	(Extra) inzet van personeel en ondersteuning	390.529
NPOF	Faciliteiten en randvoorwaarden	25.216
Totaal		720.181

Het percentage ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL) van de totale NPO-middelen bedraagt 15,5%. De realisatie op andere kostensoorten in 2021 is als volgt:

REALISATIE NPO NAAR KOSTENSOORT	% van totaal
Loonkosten	62,54%
Scholing	8,98%
Inhuur	15,50%
Afschrijving	0,55%
Overig (waaronder leermiddelen en schoolbegeleiding)	12,43%
Totaal	100,00%

Bovenschoolse besteding van NPO-middelen

Primair zijn de NPO-middelen op schoolniveau ingezet. Al snel na de oprichting van de werkgroep NPO ontstonden echter ook ideeën om bovenschools samen te werken om ons onderwijs te versterken. Om dit te kunnen financieren heeft de werkgroep op 1 juni besloten om € 50 per leerling opzij te zetten. De GMR is hierover geïnformeerd door het hele projectplan NPO binnen PROOLEiden-Leiderdorp ter advies voor te leggen.

In totaal gaat het om een bedrag van € 254.700 voor schooljaar 2021-2022 (7% van de totale NPO-middelen). Het gereserveerde bedrag wordt ingezet om de volgende zaken te financieren:

- Gezamenlijke procesmatige interventies. Hieronder valt:
  - Bovenschoolse coördinatie door projectleiding (o.a. coördineren schoolanalyses en programma's, gezamenlijke ambities destilleren, afstemmen met externe partijen).
  - Extra inzet van HR en financiële afdeling (o.a. werving extra personeel, reservering transitievergoeding, bewaking administratieprocessen, verantwoording).
- Managementondersteuning op schoolniveau. Voor elke school is vanuit de bovenschoolse middelen € 2.000 per schooljaar beschikbaar ter ondersteuning van het management.
- Extra inzet voor scholen die hier behoefte aan hebben vanuit solidariteitsbeginsel.

Bij een aantal scholen lijkt er een noodzaak te ontstaan om meer te besteden dan de beschikbare basis NPO-middelen. Een bedrag van maximaal € 100.000 (€ 20 per leerling) is beschikbaar voor extra inzet bij scholen die niet uitkomen met de beschikbare NPO-middelen. Dit past binnen het solidariteitsbeginsel zoals beschreven in het recent opgestelde financiële beleidsplan. Tot 1 mei 2022 kunnen scholen hiervoor een aanvraag indienen bij de werkgroep NPO. Na deze datum wordt het resterende budget verdeeld over de scholen op basis van leerlingaantallen van 1-10-2020.

- d. Gezamenlijke inhoudelijke interventies: vanuit de ideeën die ontstaan vanuit de individuele scholen, de NPO-werkgroep en/of stedelijke initiatieven.

Sinds de start van het schooljaar 2021-2022 zijn twee aanvragen voor het solidariteitsbudget bij de werkgroep NPO ingediend en gehonoreerd. Daarnaast worden twee opleidingstrajecten gefinancierd: een opleiding leesspecialist voor 16 collega's van 11 van de scholen (start september 2021) en een opleiding op het gebied van rekenen in groep 1 en 2 voor 25 collega's van 7 scholen.

2.2 Personeel & professionalisering

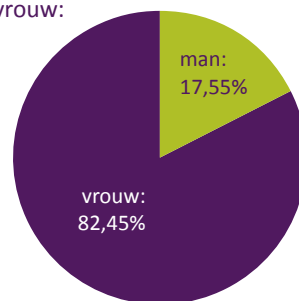
In deze paragraaf komen achtereenvolgens diverse onderwerpen aan de orde over het personeel, doelen en resultaten, doelen ten aanzien van personeel en professionalisering en de aanpak van de werkdruk.

2.2.1 Personeel

Hier volgen gegevens over het personeelsbestand op 31 december 2021. Dit is een momentopname. Door vertrek van medewerkers en (extra) inzet van medewerkers zijn deze gegevens aan veranderingen onderhevig. Bij de hiernavolgende gegevens zijn we steeds uitgegaan van de inzet van alle medewerkers, inclusief vervangers. Betaalde studenten (LIO en OPLIS) zijn ook opgenomen in de personeelsadministratie, omdat zij stagevergoedingen ontvangen. Pabo-4 studenten (LIO en OPLIS) tellen hierin niet mee en zijn uit de gegevens gehaald.

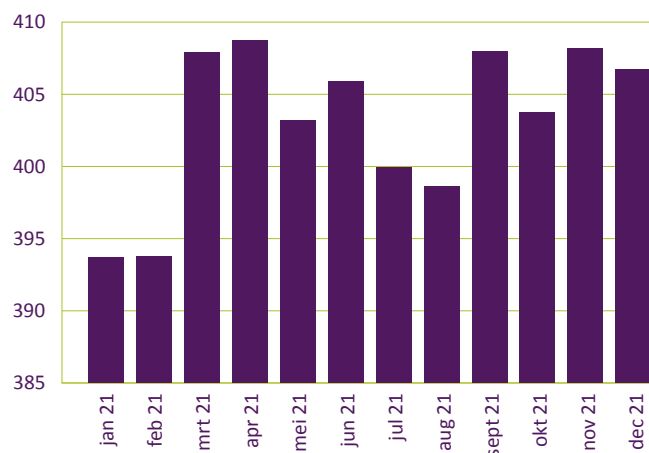
LEEFTIJDSCATEGORIE	TOTAAL
15 tot 25 jaar	39
25 tot 35 jaar	117
35 tot 45 jaar	146
45 tot 55 jaar	103
55 tot 65 jaar	136
65+ jaar	23
Totaal	564

Verdeling man/vrouw:

Dit komt overeen met het landelijk beeld, zie: www.onderwijsincijfers.nl.

Een overzicht van de bezetting in fte over 2021:

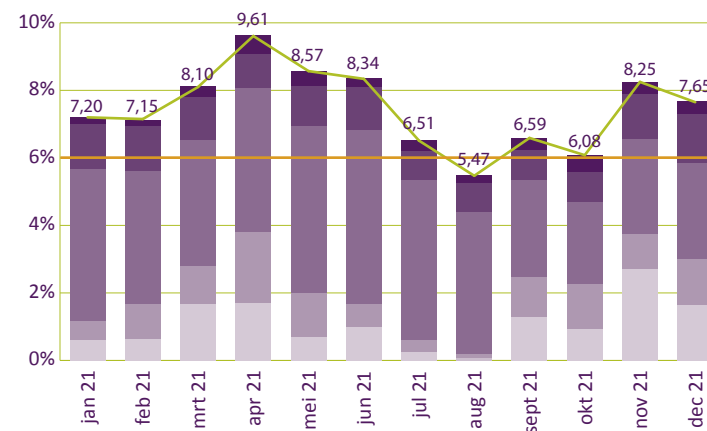
Het totaal aantal is hoger dan de inzet op 31 december 2020, dit betreft de gemiddelde inzet per maand. Dit komt doordat er tijdens schoolweken tijdelijk meer inzet kan zijn. Tijdens vakanties is dit dan iets lager. We onderscheiden drie verschillende functiecategorieën, namelijk onderwijzend personeel (OP), onderwijsondersteunend personeel (OOP) en directiepersoneel (DIR). De verdeling over deze functiecategorieën is als volgt:

	OOP	OP	DIR	TOTAAL
Aantallen	126	412	26	564
FTE	79,4357	300,8114	22,884	403,1311
Percentage	19,7%	74,6%	5,7%	100,0%

In bovenstaande verdeling is een lichte verschuiving ten opzichte van 2020 zichtbaar: het percentage OP (leerkrachten) is afgenomen van 78,1 naar 74,6% en het OOP is toegenomen van 15,6% naar 19,7%. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkelingen, waarbij meer combinaties ontstaan van leerkrachten, met name onderwijsassistenten, die samen lesgeven.

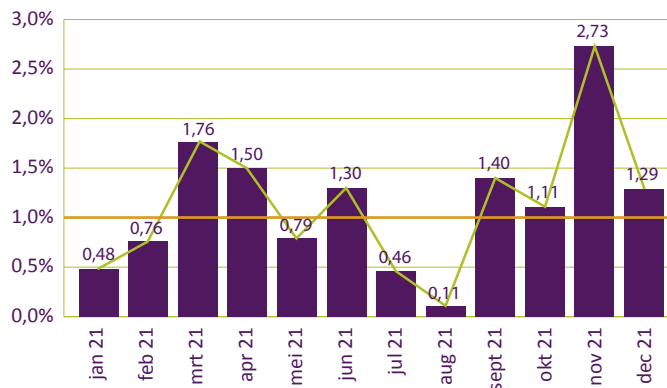
Verzuim (exclusief stagiaires, inclusief vervangers) en verzuimfrequentie

Het verzuimpercentage over 2021 was 7,46% (2020: 7,8%). Het landelijke verzuimpercentage ligt rond de 6,1%. Het doel is om uit te komen op een percentage van 6,0% (oranje lijn).

Het relatief hoge verzuim komt vooral door een hoog aantal personeelsleden dat langdurig ziek was. Daarnaast had ook dit jaar de coronapandemie effect op het verzuim.

De meldingsfrequentie is 1,15 (in 2020 was dit 1,27) terwijl dit landelijk ongeveer 1,0 is.

Uitkeringen na ontslag

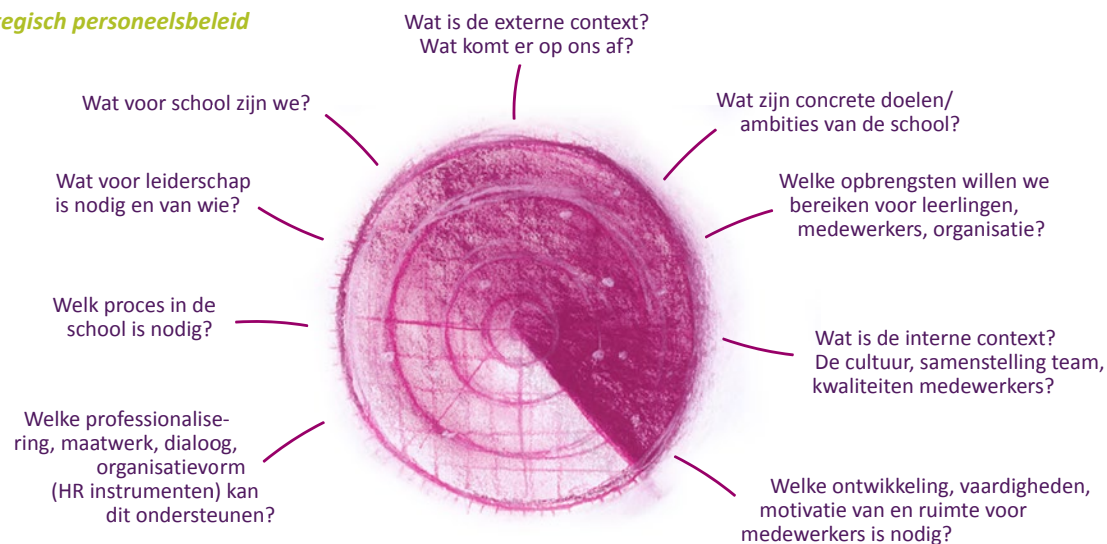
- *Wat zijn in het verslagjaar de kosten voor uitkeringen na ontslag?*
In 2021 zijn deze kosten € 25K ten laste van PROOLEIDEN-Leiderdorp.
- *Welke maatregelen worden genomen om werkloosheidskosten in de toekomst te voorkomen?*
Bij ontslagen doen we een vergoedingsverzoek bij het Participatiefonds. Verder letten we op het voorkomen van de opbouw van verplichtingen. De schooldirecteur en HR bewaken dit; het administratiekantoor heeft hierbij een informerende en controlerende rol.

2.2.2 Doelen en resultaten

Vanuit ons Koersplan staan de komende jaren twee doelen centraal:

1. Ontwikkelen van Strategisch Personeelsbeleid;
2. Versterken van de lerende cultuur.

Ad 1 Strategisch personeelsbeleid

In dit beleid komen doelen voor de komende jaren te staan – de huidige in relatie tot de gewenste situatie – waarvan leiderschapsontwikkeling (met duidelijkheid over verantwoordelijkheid, taken en bevoegdheden) een onderdeel is.

Ad 2 Een lerende cultuur

Om bovenstaande doelen te kunnen realiseren is het belangrijk dat 'de basis op orde' is. Dit moesten we realiseren binnen de context van flinke personeelsvraagstukken in het bestuursbureau Team HR. In 2021 hebben we verder geprioriteerd en de volgende doelen gesteld:

- a. *Administratieve processen HR/basis op orde.*
In 2021 hebben personele vraagstukken binnen het Team HR de ontwikkeling van dit proces gehinderd. Tot aan de zomer 2021 lag een focus op het doorlopen van het formatietraject. Na de zomer vroeg de re-integratie van medewerkers en het bemensen van openstaande vacatures de meeste aandacht.
- b. *Aanpak verzuim: verzuim verlagen naar een frequentie van 1,0 en een verzuimpercentage van 6%.*
Dit doel is (nog) niet bereikt. Toch hebben we diverse stappen gezet om tot dit doel te komen: nadat we in najaar 2020 zijn gaan werken met een nieuwe Arbo-dienstverlener (Arbo-Unie in plaats van Zorg van de Zaak) en een analyse hebben uitgevoerd naar het verzuim over 2020 hebben we het project 'Verlagen ziekteverzuim' gestart. We hebben een beleidsplan geschreven en zijn een implementatietraject gestart. We volgen maandelijks de ontwikkelingen bij de scholen en bespreken de voortgang tijdens de management-gesprekken. Daarnaast zijn we een scholingstraject voor schoolleiders gestart, hebben we extra expertise ingehuurd om de Trajecten Wet Poortwachter volledig op orde te krijgen en hebben de HR-adviseurs de focus op de voortgang van de trajecten op schoolniveau.
- c. *Project lerarentekort: we participeren in een regionaal project, met als doel aantrekkelijk leraarschap en voorkomen van tekorten.* PROOLEiden-Leiderdorp is de penvoerder van dit regionale project. Naast (sub-)projecten zetten we in op het versterken van de samenwerkingsstructuur met opleiders en beleidsontwikkeling. Zo is stagebeleid opgesteld, de coaching van startende leraren versterkt en de website www.onderwijsindeleidseregio.nl ontwikkeld.
- d. *In het voorjaar van 2021 kondigde OCW het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan.* Hierdoor kwamen per augustus 2021 extra middelen beschikbaar. Na de zomer van

2021 werd daarnaast door OCW de Arbeidsmarkttoelage NPO toegekend. Dit nieuwe beleid vroeg veel van de uitvoeringsorganisatie van de scholen en het Team HR. In [hoofdstuk 2.1](#) van dit jaarverslag verantwoorden wij het NPO-project.

Strategisch personeelsbeleid

- *Hoe is het personeelsbeleid afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan?*
Het personeelsbeleid is binnen de kaders van het Koersplan en de CAO-PO opgesteld. Onderdelen hieruit zijn onder meer: bestuursformatieplan, doelgroepenbeleid, gesprekkencyclus en werkverdelingsplan.
In 2021 hebben we het bestuursformatieplan en verzuimbeleid geactualiseerd en hebben we het landelijke Arbeidsmarkttoelage NPO vertaald naar een passende vorm binnen PROOLEiden-Leiderdorp.
- *Hoe implementeren, monitoren en evalueren we het personeelsbeleid?*
HR of de directeuren stellen het personeelsbeleid op. Dit beleid wordt besproken in de klankbordgroep directeuren en de werkgroep GMR. Daarna komt het beleid aan de orde tijdens het bestuurlijk overleg directeuren (BOD) en GMR. Vervolgens verloopt de communicatie via de directeuren, ondersteund door de communicatiekanalen PROOShare en PROOFfeit.
- *Hoe is de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders ingericht?*
Het beleid wordt besproken in het Bedrijfsvoeringsoverleg Bestuursbureau, de klankbordgroep directeuren en werkgroep GMR. Daarna komt het beleid aan de orde tijdens het bestuurlijk overleg directeuren (BOD) en GMR. De meer strategische punten komen aan de orde tijdens themamiddagen of TeamTime-dagen.

2.2.3 Doelen ten aanzien van het personeel en de professionalisering

Hierbij onderscheiden we centrale professionalisering en professionalisering op schoolniveau. Ten aanzien van centrale professionalisering organiseerde de PROO Academie diverse (veelal online) scholingsactiviteiten voor leraren en diverse

netwerkbijeenkomsten en leerteams, onder andere voor ICT'ers, IB'ers en administratieve krachten.

Per scholing stellen we steeds doelen; achteraf bepalen we of deze doelen bereikt zijn. Elke school werkt met een jaarplan en scholingsplanning. Per school stellen we doelen ten aanzien van deze professionalisering; achteraf bepalen we of deze doelen bereikt zijn.

We streven ernaar dat personeelsleden vanuit hun professionele (onderzoekende) houding, op basis van ontwikkelbehoefte(n), anderen bij hun eigen ontwikkeling betrekken. Dit krijgt gestalte in het collegiaal begeleiden, collegiale consultatie, intervisie en (onderlinge) coaching op de scholen.

Gesprekkencyclus

De steeds sneller gaande ontwikkelingen binnen scholen maken een goed functionerende gesprekkencyclus noodzakelijk. In de vastgestelde gesprekkencyclus vindt elk jaar een formeel gesprek plaats. Het ene jaar is dat een functioneringsgesprek, het andere jaar een beoordelingsgesprek. De gesprekken worden afgestemd en, indien mogelijk, geïntegreerd met ontwikkel- en inzetgesprekken. Als het noodzakelijk is de kwaliteiten van het personeelslid versneld te ontwikkelen, is dat mogelijk.

Het lukt ongeveer de helft van de scholen om de gesprekkencyclus uit te voeren, conform beleid. Als het niet lukt, dan zijn directiewisselingen of de werkdruk bij directieleden hiervan mede de oorzaak. In de gesprekken tussen bestuur, HR en de scholen komt dit onderwerp periodiek aan de orde. Het streven is om op alle scholen de gesprekkencyclus uit te voeren.

Personeelstekorten

In deze tijd van landelijke en regionale lerarentekorten is, mede door de extra NPO-middelen, het tekort aan personeelsleden versneld gegroeid. Bij de start van schooljaar 2021-2022 lukte het nog net om alle groepen bemenst te krijgen. In de loop van het schooljaar werd het, door de combinatie van lerarentekort en corona, steeds lastiger om m.n. vervangingsvraagstukken op te lossen.

De afgelopen jaren zetten we de formatie steeds af tegen pensioneringen en natuurlijk verloop, waarbij we uitgaan dat de bekostiging vanuit de overheid stabiel blijft en evenredig stijgt (bij toename van het aantal leerlingen) of evenredig daalt (bij afname van het aantal leerlingen). NPO heeft een nieuwe context met zich meegebracht waar we op dienen te anticiperen.

Bij de formatie 2021-2022 gingen we nog uit van ervaringsgegevens en is de berekening van de totale formatie gesteld op een overformatie van 1,5% van de totale formatie (390 fte * 1,5% = 5,85 fte). Dit aantal fluctueert per jaar. Duidelijk is echter dat er in de periode tussen 1 januari 2021 en 1 augustus 2025 in totaal 49 personen met pensioen gaan, met een omvang van 33,36 fte. Gemiddeld komt dit neer op 7,28 fte per jaar.

Omdat het verschil tussen uitstroom en ombuigingen positief is, is er ruimte voor instroom van nieuwe medewerkers, zie de tabel hieronder. Dit zal de komende jaren zo blijven. We verwachten dat er vanaf 1 augustus 2022 jaarlijks minimaal 11,7 fte aan nieuwe medewerkers nodig is.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Tussentijds vertrek van medewerkers – fte (prognose)	5,85	5,85	5,85	5,85
Pensionering van medewerkers per jaar – fte (werkelijke aantallen)	2,71*	4,07	7,69	11,23
Fluctuaties per jaar meer/min-der leerlingen – fte (prognose)	-3,50	1,93	0	3,33
Benodigde instroom	2,35	11,85	13,54	20,41

*In de eerste helft van 2021 (tot 1 augustus 2021) gingen in totaal 10 medewerkers met pensioen. Enkele mensen zullen doorwerken tot 1 augustus en dan stoppen.

PROOLEiden-Leiderdorp participeert in een Regionaal Arbeidsmarkt Platform (RAP). Vanuit deze samenwerking

worden activiteiten ontplooid t.b.v. behoud en instroom van leraren. Binnen de RAP anticiperen we steeds op regionale ontwikkelingen. Zo hebben we eind 2021 het initiatief genomen om een traject 'Alternatieve Maatregelen' te starten en participeren we in de nieuw te starten universitaire opleiding voor academische leraren.

Net als in 2020 hebben we in 2021 de inzet van een aantal conciërges gerealiseerd met de hulp van DZB Leiden, waardoor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans krijgen terug te keren in het arbeidsproces.

Andere (toekomstige) ontwikkelingen

- **Modernisering Participatiefonds**
De regels van het Participatiefonds (het fonds dat WW-uitkeringen kan vergoeden) veranderen, dit kan tot extra kosten leiden in de toekomst.
- **Vereenvoudiging bekostiging**
Vanaf 2023 wordt de bekostiging vereenvoudigd. Eerste berekeningen geven aan dat dit negatieve financiële consequenties kan hebben. In 2021 is het Financieel Beleidsplan 2021-2025 vastgesteld waarin de consequenties en uit te voeren acties zijn uitgewerkt.
- **Subsidies OCW**
Door de coronapandemie zijn in 2021 extra subsidies beschikbaar gesteld. Een juiste besteding en verantwoording hiervan vraagt extra inzet.
  - ▶ **Inhaal- en ondersteuningsprogramma's**
Met de subsidie Inhaal- en ondersteuningsprogramma's kunnen onderwijsinstellingen extra begeleiding bieden aan leerlingen met een leerachterstand of studieovergang. Het gaat om achterstanden vanwege de coronacrisis. Bij PROOLEiden-Leiderdorp hebben de achttien reguliere scholen gebruikgemaakt van deze subsidie om tijdens de vier verschillende tijdvakken vorm te geven aan extra ondersteuning. Dit heeft voornamelijk op schooldagen binnen en buiten het reguliere lesrooster plaatsgevonden.

- ▶ **Extra hulp in de klas**
Deze regeling is bedoeld om het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs hulp en ondersteuning te bieden door extra personeel. De subsidie draagt hiermee bij aan het continueren van het onderwijs. Dit is noodzakelijk om achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen en terug te dringen. Deze subsidie is voor PROOLEiden-Leiderdorp opgepakt binnen de Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP).

Zie voor het Nationaal Programma Onderwijs [hoofdstuk 2.1.5](#) van dit jaarverslag.

2.2.4 Aanpak werkdruk

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moeten schoolbesturen zich op grond van de [Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6](#) nader verantwoorden.

- **Welk proces is gevolgd om te komen tot een beslissing over de besteding van de werkdrukkiddelen?**
Elke directeur heeft een gesprek gevoerd met de teamleden over de besteding van de werkdrukkiddelen. De plannen zijn afgestemd met de MR van de school.
- **Waarvoor zijn de werkdrukkiddelen ingezet?**
De scholen hebben de werkdrukkiddelen voor verschillende zaken ingezet. De meeste scholen hebben gekozen voor extra handen op school: een vakleerkracht, leerkracht (groepsverkleining) of onderwijsassistent. Een specificatie voor 2021:

Bestedingscategorie	Bedrag	Toelichting
Personeel	€ 889.024	Eigen personeel en personeel niet in loondienst
Materieel	€ 18.551	Inventaris, apparatuur en leermiddelen
Overig	€ 13.900	Algemeen

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

In deze paragraaf komen achtereenvolgens doelen en resultaten, projecten en toekomstige ontwikkelingen, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen aan de orde.

2.3.1 Doelen en resultaten

Ook afgelopen jaar was voor huisvesting weer een jaar waarin we met corona hebben moeten leren werken. De extra werkzaamheden die dat met zich meebrengt heeft inmiddels een plek gekregen en daar hebben we naast de eerder gestelde doelen mee leren omgaan. De pandemie zorgt voor gecompliceerde, extra inspanning van de scholengroep en de ondersteunende diensten. Wederom hadden we te maken met openingen en sluitingen van de scholen, het ventilatievraagstuk, extra schoonmaak, aan- en afmelden van afvalstromen, regelen van nutsvoorzieningen, de bewegwijzering van looproutes en de gewijzigde mogelijkheden m.b.t. onderhoudszaken. Daarnaast had corona invloed op de inzet van toeleveranciers.

In de volgende staatjes staan de eerder gestelde doelen; Doelen Jaarplan 2020-2021 Huisvesting en facilitaire zaken.

DOEL 1	VOLDOEN AAN WET- EN REGELGEVING
Omschrijving	Voldoen aan wet- en regelgeving en in de RI&E benoemde zaken
Activiteiten	Urgente zaken zoals keuringen en certificaten voorrang geven
Planning	Loopt en RI&E opgestart met Perspectief; doorloop 2022
Monitoring	Overzicht bestuurssecretaris en bedrijfsvoeringsoverleg (HR/Huisvesting) en schoolleiders en klankbordgroep

Voldoen aan wet- en regelgeving is een continue proces waarbij we in 2020 de eerder opgestelde RI&E als basis hanteerden. Voor 2021 hebben we een nieuwe RI&E opgesteld, met hulp van een extern bureau: Perspectief groep. Dit bureau zal begin 2022 de RI&E inventarisatieronde op de scholen uitvoeren. In 2021

hebben we ook de jaarlijkse keuringen gedaan voor de brandmeld- en alarminstallaties, de nooduitgangen, de blusmiddelen en de schoolpleinen en speeltoestellen.

DOEL 2	INKOOP- EN RAAMCONTRACTEN/ LEVERANCIERSBEOORDELINGEN
Omschrijving	Bestaande contracten onder de loep, nieuwe contracten afsluiten
Activiteiten	Inventariseren huidige afspraken; nieuwe afspraken maken c.q. opnieuw inkopen
Planning	2020/2021
Monitoring	Via contractregister

In 2021 hebben we de bestaande afspraken en contracten met toeleveranciers doorgezet en daar waar nodig hernieuwde afspraken gemaakt c.q. aangescherpt. Waar nodig hebben we follow ups afgesproken, zoals het vaststellen van vaste inspectie- en evaluatiemomenten met onze schoonmaakpartner om de kwaliteit te borgen. Het contractregister, waarin staat met wie PROOLEiden-Leiderdorp een contract heeft, hebben we inzichtelijker gemaakt.

DOEL 3	IHP, INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN/ SCHOLENLANDSCHAP
Omschrijving	IHP vaststellen en vorming van scholenlandschap
Activiteiten	Visie en voortgang op vaststellen
Planning	Doorplannen 2021/2022
Monitoring	Afspraken vastleggen en periodieke overleggen

Het IHP Leiderdorp is in 2020 vastgesteld. Afgelopen jaar hebben we samen met de gemeente Leiderdorp en de andere partners een projectgroep en stuurgroep ingericht en zijn we het Programma van Eisen (PvE) aan het opstellen voor De Hobbit.

Het IHP Leiden is in 2020 in kaart gebracht door de gemeente en adviesbureau ICS. Daarin staan de Stevenshof en de Lucas van Leyden (locatie Vliet) op de nominatie om in 2024 als eerste verbouwd te gaan worden.

Zowel voor de Stevenshof als de Lucas van Leyden Vliet zijn de kredietaanvragen goedgekeurd door de gemeente en gaan we begin 2022 opstarten met het Programma van Eisen (PvE).

DOEL 4	ACTUALISEREN MJOP EN ONDERHOUDSPORTEFEUILLE
Omschrijving	Groot en klein onderhoud scholen uitvoeren
Activiteiten	Definitief bepaalt en laten uitvoeren van MJOP
Planning	vaststellen onderhoud 2021
Monitoring	Conform MJOP-planning en klankbordgroep

De meerjaren onderhoudsplanung die we de afgelopen jaren hebben gehanteerd, gaan we voor de komende jaren opnieuw opstellen. De opdracht is gegund aan Alphaplan om dit in kaart te brengen. De inventarisatie heeft in het najaar van 2020 plaatsgevonden; de vaststelling in 2021 en in 2022 gaan we met deze vastgestelde MJOP werken.

DOEL 5	BUDGETHOUDERSCHAP/FINANCIËN/ CONTRACTREGISTER
Omschrijving	Managementrapportages en financieel inzicht
Activiteiten	Inrichten projectadministratie huisvesting en afstemmen controller en OHM
Planning	Doorloop 2022
Monitoring	Bedrijfsvoeringsoverleg en overleg controller

We zijn samen met het administratiekantoor en de controller begonnen om de projectadministratie van huisvesting per school inzichtelijk te krijgen. In 2022 zetten we dit door.

DOEL 6	HUIS VAN HET ONDERWIJS
Omschrijving	Samenwerking Elisabethhof 17 Leiderdorp
Activiteiten	Facilitaire ondersteuning
Planning	2022
Monitoring	Stuurgroep overleggen en facilitaire overleggen

In 2020 is het bestuursbureau samen met de vier partnerorganisaties van het Huis van het Onderwijs verhuisd naar Elisabethhof 17 in Leiderdorp. Hiermee is de stap gezet van tijdelijke naar permanente huisvesting. De nieuwe locatie biedt ook mogelijkheden voor bijeenkomsten, trainingen, seminars en lezingen. Met de inzet van VSO-leerlingen op o.a. de reproafdeling en bij de keuken/restaurantfaciliteit, biedt de locatie ook mogelijkheden voor opleiding en stage.

2.3.2 Projecten

De Meerpaal

Met de nieuwbouw van De Meerpaal hebben we in 2021 grote stappen gezet. De tijdelijke lokalen zijn geplaatst, de sloop van het oude gebouw is naar tevredenheid verlopen en de aanbesteding voor de nieuwbouw is gedaan. De bouw start in 2022.

IGBO

In oktober 2020 hebben we de gemeente Leiden meegedeeld dat gezien de gewijzigde instroom van internationals door de coronapandemie en het niet beschikbaar zijn van externe (voor-)financiering in de opstartfase, starten van een IGBO per augustus 2021 een te groot financieel risico is. Gesprekken met de gemeente Leiden hebben ertoe geleid dat een ander schoolbestuur deze rol van ons zal overnemen.

Scholenlandschap

In 2020 zijn we gestart met een langetermijnvisie op onze scholengroep. In 2021 hebben we dit verder uitgewerkt, ondersteund door een externe adviseur en onderbouwd vanuit het op te stellen financiële beleidsplan. Deze visie wordt besproken en gedeeld met de verschillende geledingen binnen de organisatie waaronder de klankbordgroep Huisvesting. Met de LEA (Lokaal Educatieve Agenda)-werkgroep Onderwijshuisvesting komen we elke maand bij elkaar om diverse onderwerpen te bespreken. Themapunten zijn onder meer scholenlandschap, duurzaamheid en financieringsvormen. Deze punten vertalen we vervolgens naar concrete doelen, denk aan beleid en visie op bewegingsonderwijs en de faciliteiten, inzet en beheer van de schoolpleinen.

2.3.3 Toekomstige ontwikkelingen, duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen

Toekomstige ontwikkelingen

We verwachten dat we in 2022 goede ondersteuning aan de scholen kunnen blijven bieden. Uiteraard zijn we alert op veranderingen en blijven we in gesprek met collega-schoolbesturen, gemeentes, toeleveranciers en uiteraard onze scholen en collega's om onze dienstverlening te kunnen optimaliseren.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

We zijn in verbinding met de wereld en daarom onderschrijven wij de zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties om naar 2030 van de wereld een betere plek te maken.

Hierbij blijft bewustwording een grote factor, zowel bij het regelen van de installaties als bij het besef bij de gebruikers. Zuinig omgaan met verlichting en verwarming is een belangrijke pijler. Om dit mogelijk te maken hebben we inmiddels 'slimme' meters geplaatst die het ge- en verbruik op afstand kunnen lezen. In 2021 hebben we bovendien elektronische CO2-meters geplaatst met dezelfde functionaliteit. Hierdoor kunnen we maandelijks rapportages opstellen en delen met de scholen, waardoor we monitoring, bewustwording en eventueel bijsturing beter kunnen organiseren. Ventilatie op scholen is een van de speerpunten van de minister van Onderwijs. We zijn blij met dit beleid en de ondersteuning hiervan vanuit

het Rijk. Waar mogelijk hebben we in 2021 al ventilatie aangebracht. Ook voor de verhuurprojecten komen de installaties beter op de agenda.

Achttien van de twintig scholen van PROOLEIDEN-Leiderdorp hebben een geschikt dak voor de plaatsing van zonnepanelen. Bij zes scholen is de plaatsing inmiddels gerealiseerd. Bij andere scholen werken we aan plaatsing, mede door de aanschaf van tweedehands panelen.

2.4 ICT

In deze paragraaf komen achtereenvolgens corona, digitalisering en automatisering, de overstap naar ParnasSys en beveiliging aan de orde.

2.4.1 Een jaar met corona

In 2021 hebben wij moeten omgaan met het coronavirus en alle uitdagingen en flexibiliteit die daarbij gevraagd worden. Overleggen vonden veelal digitaal plaats en het accent lag meer van 'de basis op orde' en het zo goed mogelijk ondersteunen van de scholen. Een positief effect van de coronaperiode is de hoge adoptie van het gebruik van onze productiviteitsapplicaties. Het delen van documenten in Sharepoint, het overleggen in Teams, het beschikbaar stellen van informatie middels ons intranet 'PROOShare' zijn veelvuldig, breed en continue ingezet. Daarnaast werd ook de efficiëntie van het digitaal overleggen onderstreept; door thuiswerken geen reistijd, een duidelijke en passende agenda en een strakke planning zodat iedereen tijdig bij een volgend overleg kon zijn. De menselijke component, de interactie, werd duidelijk gemist. De verwachting is dan ook dat er in de toekomst een gezonde mix komt van online overleggen en fysieke bijeenkomsten.

2.4.2 Digitalisering en automatisering

Het digitaliseren en automatiseren van administratieve processen is een van de doelstellingen in het Koersplan 2020-2024. In dit kader heeft het secretariaat een nieuwe e-mailapplicatie en een planningsinstrument in gebruik genomen. Hierdoor kan het

secretariaat beter overzicht en grip houden op de uiteenlopende vragen die ze krijgen. Daarnaast zijn de workflows geïntegreerd met het planningsinstrument, zodat het secretariaat de verschillende taken en vraagstukken beter kan monitoren, afhandelen en verdelen. Zo verschijnen aangeleverde artikelen voor de nieuwsbrief, ondertekenverzoeken en aankomende jubilea van medewerkers direct in het planningsinstrument. Daarnaast is het ondertekenen van offertes, beleidsdocumenten, overeenkomsten et cetera volledig gedigitaliseerd. Daarbij is een workflow actief die in het kader van 'governance' een mandaterings-traject volgt en de juiste mensen bij het document betreft en in een goedkeuring door de beleidsverantwoordelijke voorziet.

2.4.3 Overstap naar ParnasSys

Alle scholen hebben de overstap naar ParnasSys voltooid. Tijdens het overstaptraject is gewerkt vanuit drie fasen waarin o.a. richtlijnen voor de initiële overstap zijn gegeven, stappen om ParnasSys breder in te gaan zetten en ook te borgen binnen PROOLEiden-Leiderdorp. Voor, tijdens en na de overstap hebben verschillende werkgroepen vragen over ParnasSys van de werkvloer afgestemd om de overstap voor de scholen zo soepel mogelijk te laten verlopen. Daarnaast hebben de scholen teamtrainingen gekregen en hebben trainingen plaatsgevonden voor specifieke doelgroepen, zoals IB-ers, directeuren en beleidsmedewerkers. Door de overstap is er binnen PROOLEiden-Leiderdorp nog maar één Leerling Administratie Systeem (LAS) actief, wat leidt tot meer uniforme processen en ook betrouwbare data waar in het kader van schoolontwikkeling op gestuurd kan worden.

2.4.4 Beveiliging

De beveiliging van onze data en systemen is een thema dat continue in onze ICT-werkzaamheden is verweven. Nieuwe mogelijkheden die Office 365 voor databeveiliging biedt, beoordelen we op relevantie voor onze scholengroep, testen we en rollen we vervolgens uit. Veel van deze veiligheidsmaatregelen spelen zich buiten het gezichtsveld van de eindgebruiker af. USB-sticks mogen sinds 1 januari 2019 niet meer binnen ons netwerk worden gebruikt en bij de afgelopen update volgde

de uitrol van de twee factor authenticatie, ook wel 2FA of MFA (Multi Factor Authenticatie) genoemd. Hierdoor wordt nu om een extra verificatiemethode gevraagd op het moment dat een medewerker buiten de schoolmuren op zijn/haar account wil

inloggen. Binnen de schoolmuren is dit niet het geval met oog op de gebruiksvriendelijkheid. Door de uitrol van 2FA heeft PROOLEiden-Leiderdorp een belangrijke stap gezet in de beveiliging van de data van de leerlingen en medewerkers.

3 Toelichting op de Financiële gegevens 2021

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële gegevens 2021, waarin de kengetallen, balans, staat van baten en lasten, continuïteitsparagraaf en het jaarverslag van de Raad van Toezicht 2021 worden toegelicht.

3.1 Financiële kengetallen

Onderstaande kengetallen geven de financiële positie weer van PROOLEiden-Leiderdorp.

KENGETAL	DEFINITIE	REALISATIE 2021	REALISATIE 2020	Signaleringsgrens
Solvabiliteit 1	eigen vermogen/totaal passiva	50,06%	48,85%	<25%
Solvabiliteit 2	(eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva	66,28%	61,92%	<30%
Current ratio	vlottende activa/kort vreemd vermogen	1,77	1,39	<0,75
Rentabiliteit	resultaat/totaal baten	2,20%	-4,84%	-
Huisvestingsratio	(huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen)/ totaal lasten	6,28%	6,29%	>10%
Weerstandsvermogen	eigen vermogen/totaal baten	16,59%	15,69%	<5%

Toelichting kengetallen

Solvabiliteit 1

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Een solvabiliteit 1 van 25% of meer wordt als goed aangemerkt. Een solvabiliteitsratio 1 van 50,06% is ruim boven de signaleringsgrens.

Solvabiliteit 2

De solvabiliteit 2 geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de voorzieningen ten opzichte van het totale vermogen. Een solvabiliteit 2 van groter of gelijk aan 30% wordt als goed aangemerkt. Een solvabiliteitsratio 2 van 66,28% is ruim boven de signaleringsgrens.

Current ratio

Dit kengetal geeft aan in welke mate PROOLEiden-Leiderdorp in staat is om op korte termijn haar kortlopende schulden te betalen. De signaleringsgrens van het ministerie is dat deze waarde boven de 0,75 moet liggen. Met een current ratio van 1,77 is het totaal van de vorderingen en liquide middelen voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van de organisatie met elkaar in evenwicht zijn. Als signaleringsgrenzen zijn hiervoor bepaald: voor één jaar hoger dan -10%, voor twee jaar hoger dan -5% en voor drie jaar minimaal 0%. Met een rentabiliteit van 2,20% valt PROOLEiden-Leiderdorp ruimschoots boven de signaleringsgrens.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan welk aandeel de huisvestingslasten (inclusief afschrijvingslasten gebouwen) hebben binnen de totale lasten. Dit aandeel mag maximaal 10% zijn. Met een waarde van 6,28% valt PROOLEiden-Leiderdorp ruim onder de signaleringsgrens.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de continuïteit van de organisatie bij een onvoorziene gebeurtenis gewaarborgd is. Anders gezegd: de financiële veerkracht en continuïteit na het optreden van een normaal bedrijfsrisico. Een percentage boven de 5% wordt gezien als voldoende buffer. Met 16,59% valt PROOLEiden-Leiderdorp ruim boven de signaleringsgrens.

AANVULLENDE KENGETALLEN	REALISATIE	
	2021	2020
Bedragen in €		
Normatief Eigen Vermogen Definitie Ministerie	6.879.640	6.824.785
Personeelslasten/totaal lasten	81,34%	82,23%
Materiële lasten/totaal lasten	18,66%	17,77%
Rijksbijdragen/totaal baten	94,69%	93,87%

Op basis van het berekende Normatief Eigen Vermogen (definitie Ministerie OCW) is er geen sprake van bovenmatig Eigen Vermogen bij PROOLEiden-Leiderdorp. De personeelslasten vormen ruim 80% van de totale lasten en PROOLEiden-Leiderdorp is voor circa 94% afhankelijk van Rijksbijdragen van OCW.

3.2 Balans

BALANS	REALISATIE	
	2021	2020
<i>Bedragen in €</i>		
Activa		
Materiële vaste activa	5.099.296	5.258.100
Financiële vaste activa	240.135	251.685
Totaal vaste activa	5.339.431	5.509.785
Vorderingen	3.833.739	3.040.471
Liquide middelen	4.017.370	3.171.748
Totaal vlottende activa	7.851.109	6.212.219
Totaal activa	13.190.540	11.722.004
Passiva		
Eigen vermogen	6.603.405	5.725.750
<i>Waarvan algemene reserve</i>	5.161.065	5.725.750
<i>Waarvan bestemmingsreserve publiek</i>	1.442.340	0
Voorzieningen	2.139.613	1.531.940
Kortlopende schulden	4.447.522	4.464.314
Totaal passiva	13.190.540	11.722.004

Toelichting balans

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa bestaan uit afschrijvingen op activa, investeringen en eventueel desinvesteringen.

De investeringen zijn in 2021 voor € 763K (41% van € 1.846K) gerealiseerd. De realisatie per onderdeel is in onderstaande tabel weergegeven.

INVESTERINGEN	REALISATIE			
	2021	2020	Verschil	%
<i>Bedragen in €</i>				
Gebouwen en verbouwingen	1.029.000	13.976	1.015.024	1%
Inventaris en apparatuur	203.400	177.160	26.240	87%
ICT	328.809	402.891	-74.082	123%
Leermiddelen	284.795	168.553	116.242	59%
Totaal investeringen	1.846.004	762.580	1.083.424	41%

De onderschrijding op het budget gebouwen en verbouwingen komt doordat de begrote investeringen in ventilatie niet hebben plaatsgevonden doordat de gemeenten Leiden en Leiderdorp niet voor de financiering hebben kunnen zorgen. De overschrijding op ICT-investeringen komt voornamelijk door noodzakelijke extra investeringen in verband met corona (NPO). De investeringen op de leermiddelen zijn in 2021 € 116K lager dan begroot. Hier staan hogere licentiekosten tegenover. De boekwaarde van de materiële vaste activa is ultimo 2021 € 159K lager dan voorgaand boekjaar. De boekwaarde ultimo 2020 was € 5.258K. De investeringen in 2021 zijn € 763K. De afschrijvingen in 2021 zijn € 922K. De boekwaarde ultimo 2021 komt daarmee op € 5.099K.

Financiële vaste activa

Onder de post financiële vaste activa zijn waarborgsommen opgenomen voor € 126K (voornamelijk van Snappet) en is het voorschot aan Ambulante Educatieve Dienst Coöperatief U.A.

(AED) (voor Huis van het Onderwijs) opgenomen (€ 114K). De boekwaarde per ultimo 2020 was € 251K, met enkele mutaties in de waarborgsommen in 2021 komt de boekwaarde van de financiële vaste activa ultimo 2021 op € 240K.

Vorderingen

De vorderingen bedragen per ultimo 2021 € 3.834K (ultimo 2020 € 3.040K). De grootste mutatie ten opzichte van 2020 komt doordat de vordering bij de gemeente in 2021 € 505K hoger was, door de nieuwbouw van Broekplein. Ook de debiteurenstand is ultimo 2021 hoger dan ultimo 2020 (€ 233K). De overige afwijking van € 56K wordt veroorzaakt door diverse kleinere mutaties.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn per ultimo 2021 € 4.017K. De mutatie op de liquide middelen in 2021 is € 846K. Onderstaand kasstoomoverzicht geeft een toelichting op de mutaties.

KASTSTROOMOVERZICHT	Bedragen in €	2021	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat voor financiële baten en lasten		890.188	-1.767.336
Aanpassingen voor:			
<i>Afschrijvingen</i>		921.775	954.662
<i>Mutaties voorzieningen</i>		607.673	148.567
<i>Mutaties werkkapitaal</i>			
<i>Vorderingen</i>		-793.268	-244.364
<i>Kortlopende schulden</i>		-16.792	428.637
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.609.576	-479.834
Ontvangen interest		0	425
Betaalde interest		-12.533	-347
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.597.043	-479.756
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen materiële vaste activa		-762.971	-801.819
(Des)investeringen financiële vaste activa		11.550	-123.600
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-751.421	-925.419
Mutatie liquide middelen		845.622	-1.405.175
Beginstand liquide middelen		3.171.748	4.576.923
Mutatie liquide middelen		845.622	-1.405.175
Eindstand liquide middelen		4.017.370	3.171.748

Eigen vermogen

Het eigen vermogen per eind 2021 is € 6.603K. De resultaatbestemming 2021 is € 878K. Zie onderstaande tabellen voor de specificaties.

Bedragen in €	Boekwaarde ultimo 2020	Bestemming resultaat	Boekwaarde ultimo 2021
Algemene reserve	5.725.750	-564.685	5.161.065
Bestemmingsreserve publiek	0	1.442.340	1.442.340
Totaal eigen vermogen	5.725.750	877.655	6.603.405

Bedragen in €	Boekwaarde ultimo 2020	Toevoeging/onttrekking	Boekwaarde ultimo 2021
Bestemmingsreserve NPO	0	1.019.977	1.019.977
Bestemmingsreserve Inhaal- en OndersteuningsProgramma's	0	258.515	258.515
Bestemmingsreserve Extra Hulp voor de Klas	0	163.848	163.848
Totaal bestemmingsreserve publiek	0	1.442.340	1.442.340

Het Normatief Eigen Vermogen (definitie Ministerie OCW, ook wel signaleringswaarde) is per ultimo 2021 € 6.880K. Het werkelijke eigen vermogen is per ultimo 2021 € 6.603K. Er is dus geen sprake van bovenmatig eigen vermogen.

Bestemmingsreserves 2021

In 2021 zijn de bestemmingsreserves voor NPO, IOP en Extra Hulp voor de Klas gevormd om de in 2021 niet bestede bedragen op een later moment te kunnen uitgeven.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit de volgende onderdelen:

VOORZIENINGEN	2020	Dotatie 2021	Onttrekking 2021	Vrijval 2021	2021	Kortlopend <1 jaar	Kortlopend 1-5 jaar	Langlopend >5 jaar
Bedragen in €								
Voorziening jubileumuitkeringen	308.285	39.643	-40.734	0	307.194	16.192	177.254	113.748
Voorziening langdurig zieken/arbeidsongeschiktheid	0	414.413	0	-39.548	374.865	219.541	155.324	0
Voorziening onderhoud gebouwen	1.223.655	479.241	-245.342	0	1.457.554	653.151	804.403	0
Totaal voorzieningen	1.531.940	933.297	-286.076	-39.548	2.139.613	888.884	1.136.981	113.748

Zie [hoofdstuk 4.4.1](#), grondslagen, voor een beschrijving van de inhoud van de diverse voorzieningen. De dotaties betreffen het resultaat van de (opnieuw) berekende noodzakelijk aan te houden hoogte van de voorzieningen. De onttrekkingen zijn de betalingen die in 2021 ten laste van de desbetreffende voorziening zijn gekomen. De voorzieningen komen hierdoor ultimo 2021 uit op € 2.140K (2020: € 1.532K), waarvan € 889K naar verwachting in 2022 zal worden besteed, € 1.137K in de periode 2023 t/m 2025 en € 114K op de langere termijn.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bedragen € 4.448K per ultimo 2021 (€ 4.464K per ultimo 2020). Per saldo is de mutatie beperkt, er zijn stijgingen op de posten crediteuren, loonheffingen/premies en pensioenpremies en dalingen op de posten gemeenten, overige kortlopende schulden en overlopende passiva.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en gebeurtenissen na balansdatum

NIET UIT BALANS BLIJVENDE VERPLICHTINGEN	Looptijd	Jaarbedrag 2021 incl btw
Bedragen in €		
Huur Elisabethhof 17 Leiderdorp	1-9-20 t/m 31-8-25	60.000
Schoonmaakkosten Cantorclin	1-10-18 t/m 1-10-22	631.361
Administratiekantoor OHM	1-7-21 t/m 31-12-22	414.945
Printers/copiers Canon	1-1-20 t/m 31-12-24	74.688
Energie DVEP	1-1-2021 t/m 31-12-2023	155.969
Afvalverwerking Renewi	26-6-2024	48.169
Leermiddelen Heutink	1-1-21 t/m 31-12-22	606.890
Leermiddelen Reinders	1-1-21 t/m 31-12-22	98.280

Corona

Nog steeds hebben we te maken met de gevolgen van corona en is flexibiliteit nodig om de steeds veranderende omstandigheden het hoofd te kunnen bieden. De gelden voor Inhaal- en Ondersteuningsprogramma's en Extra Hulp voor de klas om de gevolgen van de pandemie aan te kunnen pakken zijn in 2021 niet helemaal opgemaakt. De NPO-gelden die in augustus t/m december 2021 besteed hadden moeten worden zijn grotendeels niet besteed. De toekenning voor NPO voor het schooljaar 2022-2023 zal hoogstwaarschijnlijk over een langere periode mogen worden besteed.

Financieel verwachten we geen directe risico's voor de baten en lasten van PROOLEiden-Leiderdorp. Hierdoor voorzien we geen gevolgen voor de continuïteit van de stichting en verwachten we geen aanpassingen in de waardering van de diverse balansposten van de stichting.

3.3 Staat van baten en lasten

Bedragen in €	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	VERSCHIL 2021
Baten			
Rijksbijdragen	37.697.999	33.063.087	4.634.912
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	827.225	743.781	83.444
Overige baten	1.288.562	1.261.634	26.928
Totaal baten	39.813.786	35.068.502	4.745.284
Lasten			
Personeelslasten	31.658.571	28.783.908	2.874.663
Afschrijvingen	921.775	973.342	-51.567
Huisvestingslasten	2.388.270	2.271.988	116.282
Overige lasten	3.954.982	3.479.999	474.983
Totaal lasten	38.923.598	35.509.237	3.414.361
Financiële baten en lasten	-12.533	-15.000	2.467
Resultaat	877.655	-455.735	1.333.390

Het jaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat van € 878K. Dit is € 1.333K hoger dan de begroting. Voor een toelichting van de realisatie 2021 ten opzichte van de realisatie 2020, zie het einde van deze paragraaf.

Het resultaat 2021 is € 878K hoger dan de begroting door € 4.745K hogere baten en € 3.414K hogere lasten. De financiële lasten zijn € 2K lager dan begroot.

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen zijn € 4.635K hoger dan begroot door hogere personele bekostiging regulier (€ 595K) en een hogere toekenning van bekostiging Personeels- en ArbeidsmarktBeleid (PAMB-gelden) (inclusief werkdrukmiddelen) van € 336K ten opzichte van de begroting.

De prestatiebox is op 1 augustus 2021 opgehouden te bestaan, hierdoor is een afwijking ten opzichte van de begroting ontstaan van € -378K. Hier staat gedeeltelijk de nieuwe bekostiging Professionalisering schoolleiders en startende leerkrachten tegenover (€ 200K). Een ander deel van de opheffing van de prestatiebox is in een verhoging van de PAMB-gelden gaan zitten. De regionale aanpak leraren-/personeelstekort heeft € 187K opgeleverd, welke niet was begroot. Het leerplus-arrangement van € 274K was niet begroot. De middelen via het samenwerkingsband waren € 88K hoger dan begroot.

In verband met corona heeft OCW in 2021 € 1.703K voor NPO toegekend, € 746K voor Inhaal- en OndersteuningsProgramma's en € 780K voor Extra Hulp voor de Klas.

De ontvangen aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid zijn € 53K hoger dan begroot (ontvangen € 899K). De door DUO toegekende middelen per schooljaar zijn naar rato aan het boekjaar 2021 toegekend. De middelen komen geheel ten goede aan de desbetreffende school. De overige afwijking ten opzichte van de begroting is per saldo € 51K en bestaat uit diverse kleine afwijkingen met betrekking tot onder meer doorstroom PO-VO, Materiële Instandhouding en Internationalisering.

Subsidies overige overheden

De subsidies overige overheden zijn € 83K hoger dan begroot. Oorzaak zijn de gemeentelijke subsidies, vooral de extra toegekende middelen voor extra ISK-klassen bij de Merenwijk en Leimundo.

Overige baten

De overige baten zijn € 27K hoger dan begroot. De TSO-opbrengsten zijn € 116K hoger dan begroot en de verhuuropbrengsten zijn € 75K hoger dan begroot. De detacheringsofbrengsten zijn € 25K lager dan begroot, de ouderbijdragen zijn € 85K lager dan begroot en de overige baten zijn € 55K lager dan begroot.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 2.875K hoger dan begroot. Dit wordt voor € 450K verklaard door de loonkosten NPO, € 351K door loonkosten Extra Hulp voor de Klas en € 272K door loonkosten Inhaal- en OndersteuningsProgramma's. Deze kosten waren niet begroot.

De salarisstijging van 2,25% op het brutoloon met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 heeft een overschrijding van de loonkosten tot gevolg voor € 620K ten opzichte van de begroting.

De loonkosten vervanging wegens ziekte zijn € 873K hoger dan begroot, hier staan hogere uitkeringen van het vervangingsfonds van € 809K tegenover. Door een vertraging in de verwerkingen bij het vervangingsfonds zijn deze bedragen niet even hoog.

De loonkosten vervanging zwangerschapsverlof zijn € 207K (niet begroot). Hier staan baten van het UWV tegenover (€ 122K).

In 2021 is een voorziening langdurig zieken gevormd voor € 141K, een voorziening arbeidsongeschiktheid voor € 155K en een voorziening voor verlieslatende contracten voor € 79K. Er heeft een onttrekking van € 40K plaatsgevonden in 2021 in verband met jubileumuitkeringen. De vorming van de personele voorzieningen en de onttrekking jubileumvoorziening zijn niet begroot. De dotatie van € 41K aan de jubileumvoorziening is deels begroot. Zie ook de tabel bij de voorzieningen. De kosten personeel niet in loondienst zijn € 770K hoger dan begroot. Dit wordt voor € € 242K veroorzaakt door kosten in het kader van Extra Hulp voor de Klas en NPO. Dit geldt voornamelijk ook voor de overschrijding op scholingskosten van € 128K.

De kosten passend onderwijs (personeel) (€ 180K) zijn begroot onder de overige personele lasten, maar zijn gerealiseerd onder de loonkosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 52K lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door minder investeringen ten opzichte van de begroting. Zie ook de tabel investeringen onder de post materiële vaste activa.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 116K hoger dan begroot. Er zijn overschrijdingen op huur andere ruimten (€ 76K), schoonmaakkosten (€ 17K) en heffingen/afvalverwerking (€ 20K). De servicekosten van Leimundo waren niet begroot (kosten € 61K), dit geldt ook voor de kosten buitenonderhoud van de Arcade (€ 37K).

Er zijn onderschrijvingen op kosten klein onderhoud/contracten (€ 83K), energie en water (€ 8K) en dotatie onderhoudsvoorziening (€ 3K).

Overige lasten

De overige lasten zijn € 475K hoger dan begroot.

De administratie- en beheerslasten zijn € 308K hoger dan begroot, door overschrijdingen op kosten administratiekantoor, kosten externe adviseurs, contributies, governance, public relations, kosten TSO, kosten vrijwilligersvergoeding, bankkosten en kosten telefonie.

De kosten van de accountant zijn € 4K hoger dan begroot, de kosten betreffen het honorarium voor de jaarrekening (€ 28.665).

De kosten van inventaris en apparatuur zijn € 225K hoger dan begroot, wat vooral komt door kosten onderwijsleerpakket en licenties.

De overige lasten zijn per saldo € 62K lager dan begroot.

Financiële baten en lasten

De financiële lasten zijn € -13K en zijn begroot voor € -15K.

Toelichting afwijking realisatie 2021 ten opzichte van 2020

Bedragen in €	REALISATIE 2021	REALISATIE 2020	VERSCHIL 2021 t.o.v. 2020
Baten			
Rijksbijdragen	37.697.999	34.263.371	3.434.628
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	827.225	843.692	-16.467
Overige baten	1.288.562	1.393.616	-105.054
Totaal baten	39.813.786	36.500.679	3.313.107
Lasten			
Personeelslasten	31.658.571	31.468.598	189.973
Afschrijvingen	921.775	954.662	-32.887
Huisvestingslasten	2.388.270	2.355.415	32.855
Overige lasten	3.954.982	3.489.340	465.642
Totaal lasten	38.923.598	38.268.015	655.583
Financiële baten en lasten	-12.533	78	-12.611
Resultaat	877.655	-1.767.258	2.644.913

De Rijksbijdragen zijn in 2021 voornamelijk hoger door de toekenning van NPO-gelden, gelden voor Extra Hulp voor de Klas en voor Inhaal- en OndersteuningsProgramma's. Tevens zijn de reguliere personele bekostiging en PAMB-gelden in 2021 hoger ten opzichte van 2020. De prestatiebox is lager, maar hier staat de nieuwe bekostiging Professionalisering schoolleiders en startende leerkrachten tegenover.

De overige baten zijn in 2021 € 105K lager ten opzichte van 2020 door minder sponsoring en baten samenwerkingsverbanden. Hier staan meer ouderbijdragen tegenover.

De personele lasten zijn in 2021 € 189K hoger door een hogere dotatie aan personeelsvoorzieningen, meer scholingskosten en inhuurkosten, minder uitkeringskosten en lagere loonkosten.

De afschrijvingskosten zijn in 2021 lager door lagere afschrijvingskosten op voornamelijk ICT.

De huisvestingslasten zijn in 2021 hoger door hogere huurkosten, meer kosten voor energie en water en een hogere dotatie aan de voorziening. Hier staan lagere onderhouds- en schoonmaakkosten tegenover.

De overige lasten zijn € 466K hoger in 2021 voornamelijk door hogere licentiekosten, hogere kosten onderwijsleerpakket, hogere kosten TSO en hogere kosten schoolbegeleiding.

3.4 Continuïteit

In deze paragraaf volgt een toelichting op het toekomstperspectief van PROOLEiden-Leiderdorp, achtereenvolgens op de personele bezetting en leerlingaantallen, de meerjarenbegroting (balans en staat van baten en lasten) en overige continuïteitsonderwerpen. In het laatste onderdeel komt de risicoanalyse en het risicomangement aan bod.

Personele bezetting en leerlingaantallen

FORMATIE	BEGROTING			
	2022	2023	2024	2025
DIR	22,60	22,81	22,81	22,81
OP	295,67	276,17	263,43	260,94
OOP	67,88	62,77	58,95	58,53
Totaal fte	386,15	361,75	345,19	342,28

LEERLING-AANTALLEN	2022	2023	2024	2025
	01-OKT	01-OKT	01-OKT	01-OKT
	5.007	5.024	5.032	5.025

De leerlingaantallen zijn in de meerjarenbegroting vrijwel constant gehouden. De FTE-inzet in de meerjarenbegroting is in 2022 en 2023 hoger door de toegekende NPO-middelen, waarvoor ten tijde van het opstellen van de begroting nog een looptijd tot en met 31 juli 2023 van toepassing was.

De leerlingaantallen gespecificeerd naar school (inclusief de werkelijke aantallen per 1 oktober 2020 en 1-10-2021 ter vergelijking) zijn als volgt:

LEERLINGAANTALLEN PER SCHOOL		WERKELIJK*		PROGNOSE UIT DE MEERJARENBEGROTING			
		01-10-20	01-10-21	01-10-22	01-10-23	01-10-24	01-10-25
00SI	OZC Orion	59	65	65	65	65	65
11HV	Koningin Julianaschool	216	207	213	218	218	221
12MR	De Hobbit	198	205	199	202	199	194
12MR01	Prins Willem-Alexanderschool	168	151	146	143	152	145
12MR02	De Hasselbraam	185	161	140	139	142	150
14MM	De Morskring	426	412	407	411	412	412
15IC	Montessorischool Apollo	160	140	138	140	140	145
15KV	Leimundo	121	153	180	201	207	225
15KV01	De Arcade	284	225	227	219	215	215
15NJ	Lucas van Leyden	439	444	434	422	414	393
15NJ02	De Pionier	166	183	203	220	225	225
15PX	Bredeschool Merenwijk	112	110	112	115	108	101
15SH	De Meerpaal	151	130	127	114	114	114
15UO	De Dukdalf	400	378	389	373	376	371
15WV	De Viersprong	186	186	188	188	188	188
15YY	De Stevenshof	269	278	287	300	310	317
16AU	De Lorentzschool	817	792	770	739	728	713
19OV	PI De Brug	119	116	117	116	116	116
21QE	Woutertje Pieterse	400	400	405	419	423	435
22KG	Anne Frankschool	209	233	260	280	280	280
Totaal		5.085	4.969	5.007	5.024	5.032	5.025

*Bron Duo

De ontwikkelingen op de woningmarkt en de daarmee samenhangende demografische ontwikkelingen in Leiden en Leiderdorp vragen onze aandacht. In 2022 zullen we een start maken met het project Scholenlandschap. Hiermee willen wij

antwoord geven op de verwachting van de meerjarige ontwikkelingen in de leerlingaantallen in relatie tot het aantal openbare scholen in de verschillende Leidse en Leiderdorpse wijken.

Meerjarenbalans

BALANS	REALISATIE					BEGROTING				
	Bedragen in €					2021	2022	2023	2024	2025
Activa										
Materiële vaste activa	5.099.296	5.140.164	4.878.574	4.346.243	3.774.104					
Financiële vaste activa	240.135	240.135	240.135	240.135	240.135					
Totaal vaste activa	5.339.431	5.380.299	5.118.709	4.586.378	4.014.239					
Vorderingen	3.833.739	2.233.739	2.233.739	2.239.739	2.239.739					
Liquide middelen	4.017.370	3.939.334	3.815.055	3.998.484	4.237.665					
Totaal vlottende activa	7.851.109	6.173.073	6.048.794	6.238.223	6.477.404					
Totaal activa	13.190.540	11.553.372	11.167.503	10.824.601	10.491.643					
Passiva										
Eigen vermogen	6.603.405	4.913.759	4.970.230	5.127.328	5.294.370					
<i>Waarvan algemene reserve</i>	5.161.065	3.471.419	3.970.230	4.627.328	5.294.370					
<i>Waarvan bestemmingsreserve publiek</i>	1.442.340	1.442.340	1.000.000	500.000	0					
Voorzieningen	2.139.613	2.139.613	2.139.613	2.139.613	2.139.613					
Kortlopende schulden	4.447.522	4.500.000	4.057.660	3.557.660	3.057.660					
Totaal passiva	13.190.540	11.553.372	11.167.503	10.824.601	10.491.643					

Ontwikkelingen balans

De meerjarenbalans is gebaseerd op de realisatie 2021 zoals weergegeven in deze jaarrekening. De materiële vaste activa muteren mee met de meerjarig begrote investeringen (zie ook het onderdeel meerjarige investeringsbegroting) en afschrijvingen voor PROOLEiden-Leiderdorp in de komende jaren. De financiële vaste activa worden constant verondersteld. De vorderingen worden constant verondersteld, met dien verstande dat de vordering OCW van € 1,6 mln per ultimo 2022 niet meer bestaat in verband met de invoering van de vereenvoudiging bekostiging per 1 januari 2023. Het eigen vermogen muteert mee met de begrote resultaten, waarbij de bestemmingsreserves in stappen worden afgebouwd. De vordering OCW is per ultimo 2022 in mindering gebracht op de algemene reserve. Administratief zal deze afboeking in 2022 via het resultaat lopen. De voorzieningen zijn constant verondersteld. De voorzieningen betreffen de voorziening jubilea, langdurig zieken en groot onderhoud.

Financieringsstructuur

Het vermogen van PROOLEiden-Leiderdorp wordt in 2021 voor de helft gefinancierd met eigen vermogen (50%). In de meerjarenbegroting is het effect van de afboeking van de vordering van OCW in 2022 duidelijk zichtbaar: in 2022 is het aandeel van het eigen vermogen nog 42,5%.

Huisvestingsbeleid

Het meerjaren onderhoudsplan (inclusief buitenonderhoud) van PROOLEiden-Leiderdorp is in 2021 geactualiseerd. In 2022 of 2023 zal op basis van de ontwikkelingen in de regelgeving, de berekening van de voorziening onderhoud nader worden geanalyseerd en zal worden besloten of een stelselwijziging wordt overwogen.

Meerjarige kengetallen

KENGETAL	DEFINITIE	REALISATIE					BEGROTING					Signaleringsgrens
		2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025	
Solvabiliteit 1	Eigen vermogen/totaal passiva	50,06%	42,53%	44,51%	47,37%	50,46%	<25%					
Solvabiliteit 2	(Eigen vermogen + voorzieningen)/totaal passiva	66,28%	61,05%	63,67%	67,13%	70,86%	<30%					
Current ratio	Vlottende activa/kort vreemd vermogen	1,77	1,37	1,49	1,75	2,12	<0,75					
Rentabiliteit	Resultaat/totaal baten	2,20%	-0,23%	0,15%	0,45%	0,48%	-					
huisvestings-ratio	(Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen)/totaal lasten	6,28%	6,30%	6,67%	6,87%	6,87%	>10%					
Weerstandsvermogen	Eigen vermogen/totaal baten	16,59%	12,66%	13,63%	14,6%	15,10%	<5%					

Bovenstaande kengetallen zijn gebaseerd op de hiervoor opgenomen meerjarenbalans en de hierna opgenomen meerjarenstaat van baten en lasten. Op basis van de weergegeven signaleringsgrenzen van het Ministerie van OCW is PROOLEiden-Leiderdorp ook in meerjarig perspectief een gezonde organisatie.

AANVULLENDE KENGETALLEN	REALISATIE					BEGROTING				
	Bedragen in €					2021	2022	2023	2024	2025
Normatief Eigen Vermogen Definitie Ministerie	6.879.640	6.914.217	6.599.566	6.065.296	5.549.968					
Personeelslasten/totaal lasten	81,34%	79,20%	80,69%	81,07%	81,41%					
Materiële lasten/totaal lasten	18,66%	20,80%	19,31%	18,93%	18,59%					
Rijksbijdragen/totaal baten	94,69%	95,06%	95,02%	94,85%	94,88%					

Bovenstaande aanvullende kengetallen geven weer dat er meerjarig ook geen sprake is van bovenmatig eigen vermogen en dat de personeelslasten circa 80% vormen van de totale lasten. Meerjarig is PROOLEiden-Leiderdorp voor circa 95% afhankelijk van Rijksbijdragen.

Meerjarige staat van baten en lasten

Bedragen in €	REALISATIE	BEGROTING			
	2021	2022	2023	2024	2025
Baten					
Rijksbijdragen	37.697.999	36.885.500	34.656.028	33.304.648	33.270.713
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	827.225	641.907	583.736	576.736	576.736
Overige baten	1.288.562	1.275.410	1.232.299	1.232.325	1.220.125
Totaal baten	39.813.786	38.802.817	36.472.063	35.113.709	35.067.574
Lasten					
Personeelslasten	31.658.571	30.801.209	29.382.063	28.340.476	28.413.646
Afschrijvingen	921.775	1.004.832	951.790	922.031	826.539
Huisvestingslasten	2.388.270	2.398.517	2.377.939	2.349.864	2.349.139
Overige lasten	3.954.982	4.687.905	3.703.800	3.344.240	3.311.208
Totaal lasten	38.923.598	38.892.463	36.415.592	34.956.611	34.900.532
Financiële baten en lasten	-12.533	0	0	0	0
Resultaat	877.655	-89.646	56.471	157.098	167.042

Op basis van de eerder genoemde leerlingaantallen en fte-inzet is de hierboven weergegeven meerjarige staat van baten en lasten opgesteld.

Meerjarige investeringsbegroting

De meerjarige investeringsbegroting is opgesteld op basis van de informatie van de directeuren. Voor alle onderdelen van de meerjaren investeringsbegroting blijkt het moeilijk om vier volle jaren vooruit te kijken, de meerjarige investeringen in 2024 en 2025 verdienen de aandacht in de volgende op te stellen begroting.

INVESTERINGEN	BEGROTING			
Bedragen in €	2022	2023	2024	2025
Gebouwen en verbouwingen	66.000	20.000	20.000	20.000
Inventaris en apparatuur	220.500	55.000	50.200	51.500
ICT	401.100	342.200	163.000	93.400
Leermiddelen	358.100	273.000	156.500	89.500
Totaal investeringen	1.045.700	690.200	389.700	254.400

Overige continuïteitsonderwerpen

In dit onderdeel beschrijven wij de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het interne risicobeheersings- en controlesysteem van PROOLEiden-Leiderdorp en voor de beoordeling van de effectiviteit van dit systeem.

Raad van Toezicht

De directeur-bestuurder legt periodiek (financiële) verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT). Dit gebeurt onder andere op basis van de staat van baten en lasten, waarbij begroting, realisatie en prognose uitgewerkt zijn in een analyse en bijsturingsacties. Naast de financiële onderwerpen houdt de RvT integraal toezicht op de realisatie van de maatschappelijke functie en doelstellingen van PROOLEiden-Leiderdorp, de continuïteit van PROOLEiden-Leiderdorp op lange termijn, de strategie en de risico's, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële beheersing, de naleving van wet- en regelgeving, de kwaliteit van het onderwijs en op ethische vraagstukken.

Managementrapportage

Periodiek rapporteert de directeur-bestuurder aan de RvT middels de managementrapportage.

Managementgesprekken directeuren

De managementgesprekken vinden plaats in juni en december. In deze gesprekken komen alle strategische thema's, kwaliteit van onderwijs en het jaarplan en de voortgang aan de orde. Ook de financiële aspecten van een school worden besproken. Waar nodig kan worden bijgestuurd.

Koersplan en Financieel beleidsplan

In 2020 is het Koersplan 2020-2024 opgesteld. Periodiek wordt de RvT via de managementrapportage geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van de doelen uit het koersplan. In 2021 is het Financieel beleidsplan 2021-2025 opgesteld. In 2022 zijn het scholenlandschap en de vereenvoudiging van de bekostiging met allocatiewijziging de belangrijkste aandachtspunten op financieel terrein.

Formatieplan

Het formatieplan vloeit voort uit het koersplan en de meerjarenbegroting. Het sluit aan bij de te verwachten ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Het aanhoudende lerarentekort heeft invloed op de realisatie van het formatieplan.

VOG-beleid

Conform regelgeving van het Ministerie OCW hanteren we het voorgeschreven VOG-beleid. De regeling houdt in dat de nieuwe medewerker vóór indiensttreding een VOG dient te overhandigen.

Bewaking verloop aantal leerlingen

We volgen het aantal leerlingen via het leerlingvolgsysteem ParnasSys.

Financiële administratie

De financiële en personele administratie voor PROOLEiden-Leiderdorp is ondergebracht bij Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM). Voor de digitale verwerking van de facturenstroom wordt gebruik gemaakt van SpendCloud. OHM verzorgt de salarisbetaling en driemaal per week de facturenbetalingen.

Treasury

Het doel is financiële risico's te beheersen en financieringslasten te verlagen. Het treasury-beleid voldoet aan de bijgewerkte Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 voor instellingen van onderwijs en onderzoek. Er hebben zich in verslagjaar 2021 geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

In 2021 is de bankverklaring voor Schatkistbankieren ontvangen. In 2022 zal de implementatie van Schatkistbankieren verder worden afgewikkeld.

Managementinformatiesysteem en -rapportages

Voor de financiële aspecten van een school wordt gebruik gemaakt van het managementinformatiesysteem OHMix, waarmee elke schooldirecteur zijn financiële huishouding kan monitoren en op basis daarvan kan bijsturen. Middels het managementinformatiesysteem is er zowel op school- als op stichtingsniveau inzicht in de financiële situatie beschikbaar. De financiële situatie wordt vanuit het bestuursbureau gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

Allocatie van middelen

In het Financieel Beleidsplan is de formatieve inzet van een gemiddelde basisschool gedefinieerd, waarbij het streven is de omvang van 225 leerlingen of een veelvoud daarvan te hanteren. De reguliere baten van het rijk worden aan de scholen toebedeeld, rekening houdend met een afdracht voor de bovenschoolse organisatie, het beleidsbudget en het solidariteitsbud-

get. De hoogte van de afdracht wordt jaarlijks vastgesteld in de kaderbrief. In geval van gedeelde BRIN-nummers wordt de leerling-onafhankelijke financiering gelijk verdeeld over de scholen. De achterstandsmiddelen worden naar realiteit verdeeld in geval van gedeelde BRIN-nummers. Subsidies van OCW of gemeente worden geheel aan de desbetreffende school toebedeeld. De ondersteuningsmiddelen van de Samenwerkingsverbanden worden voor minimaal 85% aan de scholen toebedeeld, waarbij de resterende 15% naar besluit van de directeur-bestuurder aan gezamenlijke uitgaven wordt besteed of wordt toegevoegd aan de budgetten van de scholen. Arbokosten, verzekeringen, administratiekosten, kosten van werving & selectie, gezamenlijke scholingskosten, kosten van groot onderhoud, kosten van outplacement en transitievergoedingen e.d. worden op het bestuursbureau begroot. Zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof, imperatief verlof, individuele scholingskosten en kosten voor duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de school.

Risicoanalyse en risicomanagement

Risicomanagement is een integraal onderdeel van de planning en control cyclus.

De belangrijkste risico's van PROOLEiden-Leiderdorp zijn:

1. Afwijkingen in de verwachte leerlingaantallen door ontwikkelingen op de woningmarkt, imago van de scholen en het onderwijskundig aanbod van de concurrent;
2. De invloed van het leraren- en schoolleiderstekort en ziekteverzuim (corona) op de kwaliteit van het onderwijs;
3. Veranderingen in het scholenlandschap in de regio;
4. Effecten van veranderende (vereenvoudiging/onverwachte) bekostiging, ontvangen gelden van het samenwerkingsverband en subsidies van gemeente Leiden en Leiderdorp;
5. Beschikbaarheid van voldoende middelen om investeringen in ICT, klimaat e.d. afdoende te kunnen laten plaatsvinden;
6. Continuïteit van de bezetting op het bestuursbureau;
7. Overbesteding op beschikbare gelden voor nieuwbouw.

Om de realisatie van bovengenoemde risico's zoveel mogelijk te beheersen zijn op verschillende terreinen diverse beheersmaatregelen ingezet.

3.5 Jaarverslag Raad van Toezicht 2021

Algemeen

De Raad van Toezicht (RvT) legt vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid als toezichthouder door middel van dit jaarlijks verslag actief en structureel verantwoording af aan interne en externe belanghebbenden van PROOLEiden-Leiderdorp. Bij de vervulling van haar taak richt het toezicht zich op het belang van de stichting. Het onderwijskundig en maatschappelijk belang vormen daarbij belangrijke uitgang- en ijkpunten. De Raad houdt toezicht op de gang van zaken binnen PROOLEiden-Leiderdorp in het algemeen en op het beleid van de directeur-bestuurder in het bijzonder. De RvT ziet erop toe dat de directeur-bestuurder op rechtmatige en adequate wijze bestuurt op het gebied van onderwijs, kwaliteit, HRM, huisvesting, financiën en bedrijfsvoering. Tevens ziet de Raad toe op een rechtmatige en doelmatige verwerving en besteding van de middelen.

Het toezicht is gebaseerd op het door de RvT jaarlijks geactualiseerd document: 'Toezichtvisie, Toezichtkader en Toetsingskader van de Raad van Toezicht van PROOLEiden-Leiderdorp'. De Raad hanteert daarbij als Governance principe de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs, past deze onverkort toe of motiveert een eventuele afwijking van deze code, indien daar aanleiding toe is. De Raad kwam in 2021 zevenmaal in reguliere (Teams)vergaderingen bijeen, tevens werd een evaluatievergadering gehouden. Een groot aantal commissievergaderingen werd belegd over een specifiek onderwerp. Tijdens deze bijeenkomsten werd uitvoerig overlegd over de thema's onderwijs en kwaliteit, financiën en bedrijfsvoering. Daarnaast werd door de Remuneratiecommissie gesprekken gevoerd met de directeur-bestuurder. Ook in 2021 kwamen de ernstige gevolgen van de pandemie op de maatschappij en het onderwijs in elke vergadering aan de orde. Het document Handreiking Corona PROOLEiden-Leiderdorp is voortdurend geactualiseerd en besproken. Er werd ook dit jaar weer veel verlangd van de creativiteit en het uithoudingsvermogen van alle medewerkers en het bestuur van PROOLEiden-Leiderdorp. De Raad spreekt haar grote waardering uit voor de wijze waarop leerlingen, ouders, personeelsleden, medewerkers van het bestuursbureau en de directeur-bestuurder

hebben gefunctioneerd in deze opnieuw zo moeilijke periode. Om haar toezichthoudende taak goed te kunnen vervullen, ontving de Raad van de directeur-bestuurder diverse relevante beleids- en kwartaalrapportages over de voortgang van het functioneren van de stichting op de gebieden onderwijskwaliteit, huisvesting, personeel en organisatie en financiën. De voortgang van de ambities uit het Koersplan: het 'Verhaal voor de toekomst', met in achtneming van de beperkingen door de pandemie, was tevens regelmatig onderwerp van gesprek. De Raad benoemt de accountant en onderhoudt daarmee de contacten i.v.m. de controle op het Jaarverslag en de jaarrekening. Op 22 juni 2021 zijn het verslag, de aanbevelingen van de accountant en de jaarrekening 2020 besproken met de accountant en is het Jaarverslag 2020 goedgekeurd.

De Raad wil graag contacten onderhouden met de school-directeuren, medewerkers van het bestuursbureau van de PROOLEiden-Leiderdorp en de relevante partners en stakeholders. Helaas heeft de pandemie deze contacten sterk beperkt. De Raad heeft haar vergaderingen dit jaar daardoor niet kunnen combineren met een bezoek aan een school. Door het virus was het ook niet mogelijk tijdens informele bijeenkomsten contact te hebben met leerkrachten en medewerkers. Een beperkte vertegenwoordiging van de Raad is bij een aantal scholen op bezoek geweest en heeft gesprekken gevoerd met medewerkers. De Raad vergaderde twee keer met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. De agenda werd in gezamenlijk overleg vastgesteld. In november en december 2021 werden door de directeur-bestuurder en de RvT-voorzitter de formele jaarlijkse gesprekken gevoerd met de wethouders Onderwijs van de gemeenten Leiden en Leiderdorp.

Wegens persoonlijke omstandigheden heeft mevrouw Mohebbi (Onderwijs en Innovatie) per 1 maart 2021 helaas haar werkzaamheden voor de Raad moeten neerleggen. De Raad wil haar danken voor haar grote inzet en betrokkenheid voor en bij het onderwijs binnen PROOLEiden-Leiderdorp en haar werkzaamheden voor de Raad van Toezicht.

Door het vertrek van dhr. F. de Wit na zijn eerste termijn van vier jaar en het tussentijdse vertrek van mevrouw Mohebbi ontstonden er twee vacatures in de RvT. Na een externe wervings-

procedure zijn mevrouw Doorson en mevrouw van Werkhoven, beiden voor het domein Onderwijs en Kwaliteit, op 1 april 2021 benoemd als leden van de RvT.

De Raad heeft samen met de directeur-bestuurder op 17 september een studiedag georganiseerd. Onderwerpen op deze dag waren:

- Een nadere persoonlijke kennismaking van/met de nieuwe leden.
- De (maatschappelijke) betekenis van de RvT voor PROOLEiden-Leiderdorp aan de hand van verschillende documenten.
- Het functioneren van de RvT aan de hand van een presentatie over een groot aantal dilemma's.
- Een presentatie van de directeur-bestuurder: 'Visie op de toekomst PROOLEiden-Leiderdorp'.

Evaluatie functioneren RvT

De Raad heeft haar functioneren in een evaluatievergadering op 12 januari 2022 zowel individueel als geheel aan de hand van een gestandaardiseerde vragenlijst besproken. Daarbij is tevens de schriftelijke visie van de directeur-bestuurder op het functioneren van de Raad besproken.

De afgelopen twee jaar lag de focus van de RvT door omstandigheden te veel op de financiën. Onderwijs en kwaliteit, HRM en het lerarentekort zijn vanzelfsprekend ook voortdurend onderwerpen van gesprek geweest maar zullen 'hogere' op de agenda staat voorop, soms prevaleert echter het belang van de organisatie. De RvT ziet het gevaar van zelfstandig netwerken van leden van de RvT, daardoor is samenspraak met de directeur-bestuurder in deze een goede zaak. De herbenoeming van leden van de RvT is bij reglement aangescherpt en vastgelegd. De leden van de Raad zijn deskundig op de domeinen waarop zij zijn benoemd. Scholingsafspraken zijn of worden gemaakt. De werkwijze van de commissies voldoet uitstekend, de voltallige RvT blijft echter verantwoordelijk voor elk dossier. De RvT vergadert vooraf aan elke vergadering apart, besloten is na elke vergadering ook apart terug te blikken op de vergadering. De RvT functioneert als team goed ondanks het feit dat veel vergaderingen via Teams verlopen. Vanzelfsprekend kan de RvT als team nog groeien, er zijn dit jaar

twee nieuwe leden benoemd. Elk lid heeft het eigen functioneren besproken en bespreekbaar gemaakt.

Thema's van de RvT in 2021

1. Onderwijsontwikkeling en kwaliteit ook in relatie tot afstandsonderwijs en Passend Onderwijs;
2. De pandemie;
3. Het bestaande en te verwachten lerarentekort;
4. Financiën: (kwartaal)managementrapportages, kaderbrief, bestuursformatieplan, NPO-gelden, (meerjaren)begroting en risicomangement;
5. Ontwikkeling bedrijfsvoering en het bestuursbureau;
6. Mogelijke ontwikkeling van Internationaal Georiënteerd BasisOnderwijs;
7. Ontwikkeling en uitvoering vigerend Koersplan.

Commissies RvT in 2021

Commissie Onderwijs en Kwaliteit: Mevr. J. van Werkhoven (voorzitter) en Mevr. S. Doorson

De commissie heeft twee bijeenkomsten gehad met de directeur-bestuurder en de medewerker kwaliteitszorg van het bestuursbureau. Daarbij kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: het kwaliteitszorgsysteem van het bestuur; de actuele ontwikkelingen op de scholen en de invloed van het coronavirus op de kwaliteit van het onderwijs. De van toepassing zijnde documenten zijn ter informatie en bespreking in de RvT-vergaderingen aan de orde geweest. De commissie heeft haar bevindingen zowel schriftelijk als mondeling met de RvT gedeeld.

Commissie Financiën: R. Koffeman (voorzitter) en R. Ydema.

De commissie kwam in 2021 in totaal voor zeven vergaderingen bijeen. In deze vergaderingen is gesproken over de tussentijdse kwartaalrapportages, de jaarrekening 2020, het Financieel Beleidsplan 2021-2025, het voorstel voor het proces en de invulling van begroting voor 2022 en de advisering over de invulling van de controllersfunctie. Tevens is de opdracht tot het verrichten van de accountantscontrole over 2021 aan Flynth Accountants besproken. Bij deze vergaderingen was de interim-controller aanwezig. De externe accountant Flynth Accountants was aanwezig.

bij de vergadering waarin het Jaarverslag 2020 werd besproken. Ook hebben verschillende klankbordbijeenkomsten plaatsgevonden over verschillende onderwerpen, waaronder de monitoring op de besteding van de NPO-middelen. De commissie heeft de jaarrekening 2020, het Financieel Beleidsplan 2021-2025, de Kaderbrief Financiën, de begroting 2021 en de opdrachtbevestiging voor de accountantscontrole 2021 aan Flynnh Accountants met een positief advies voorgelegd aan de RvT.

De Remuneratiecommissie: R. Ydema (voorzitter) en H. Snik.
De Remuneratiecommissie heeft haar taken, verantwoordelijkheden en werkwijze nader beschreven in een reglement. Dit reglement is door de voltallige RvT besproken en geaccordeerd. De commissie heeft, namens de Raad en vanuit de werkgeversrol, met de directeur-bestuurder de doelen voor 2021 vastgesteld, een voortgangsgesprek en een beoordelingsgesprek gehouden. Daarbij zijn de gemaakte jaarafspraken besproken en getoetst. In dat proces is ook informatie ingewonnen over het functioneren van de directeur-bestuurder bij diverse betrokkenen binnen de organisatie.

Omdat goede communicatie belangrijk is en om goed en proactief toezicht te kunnen houden, overleggen en klankborden de voorzitter van de Raad en de directeur-bestuurder regelmatig met elkaar. Deze overleggen vinden plaats op initiatief van de directeur-bestuurder. Vanzelfsprekend kan de directeur-bestuurder naar aanleiding van een bepaalde expertise ook met de andere leden van de RvT klankborden.

Genomen besluiten in 2021

GENOMEN BESLUITEN	DATUM
1 Goedkeuring van het Financieel Beleidsplan 2021-2025.	2021-02-02
2 De Raad geeft goedkeuring aan de opdrachtbevestiging accountantscontrole jaarrekening 2020 van Flynnh.	2021-02-02
3 Uitstellen van de studiedag RvT naar medio september, afhankelijk van de coronamaatregelen.	2021-04-06
4 Goedkeuring van het concept Jaarverslag en de jaarrekening.	2021-06-22
5 Goedkeuring van de (concept) Kaderbrief.	2021-09-21
6 Goedkeuring van het definitieve Jaarverslag.	2021-09-21

,Overzicht vergaderingen

De belangrijkste onderwerpen van gesprek waren:

BELANGRIJKSTE BESPROKEN ONDERWERPEN	DATUM
<ul style="list-style-type: none"> Onderwijs en kwaliteit (in coronatijd) Eerste beeld jaarresultaat 2020 Adviezen Flynnh Jaarverslag 2019 PROOLEiden-Leiderdorp status januari 2020 Verslag Financiële commissie Oprichtbevestiging accountantscontrole jaarrekening Status proces statutenwijzigingen Status benoeming RvT-lid 	2 februari 2021 Teams
<ul style="list-style-type: none"> Voordracht nieuwe leden RvT mevr. J. van Werkhoven en mevr. S. Doorson Verslag Financiële commissie Concept resultaat 2020 Financiële rapportage t/m februari 2021 Bestuursformatieplan Afwikkeling eigendomsrecht gebouw Kiljan 	6 april 2021 Live
<ul style="list-style-type: none"> Studiedag RvT: inhoud zie verslag RvT 	17 september 2021
<ul style="list-style-type: none"> Jaarverslag 2020 definitief Verslag Financiële commissie Concept Kaderbrief Rapport implicaties en advies management-functies bedrijfsvoering en control Formele benoeming met terugwerkende kracht per 1 april 2021 van mevr. S. Doorson en mevr. J. van Werkhoven als leden van de RvT Concept Statuten PROOLEiden-Leiderdorp 	21 september 2021 Live
<ul style="list-style-type: none"> De pandemie Verslag Financiële commissie Financiële rapportage t/m september 2021 Financieel Beleidsplan 2021-2025 Aanbevelingen Accountant Jaarverslag 2020 status september Verslag Commissie Onderwijs en Kwaliteit Beveiliging ICT binnen PROOLEiden-Leiderdorp 	25 november 2021 Teams

<ul style="list-style-type: none"> Presentatie schooldirecteur over haar school De pandemie Financieel Beleidsplan Kaderbrief 2022 Leerling begroting Begroting 2022 en meerjarenbeeld Lerarentekort Gesprekken met de wethouders van Leiden en Leiderdorp 	21 december 2021 Teams
--	---------------------------

Honorering RvT

De RvT heeft op basis van de Handreiking Honorering toezicht-houders van de VTOI de honorering vastgesteld binnen de kaders van de Wet Normering Topinkomens en Code Goed Bestuur Primair Onderwijs. De Raad heeft deze vergoeding vastgesteld vanuit de volgende overwegingen:

- De RvT is werkgever van de directeur-bestuurder;
- Het toezicht houden op een stichting met achttien reguliere PO-scholen en twee scholen voor speciaal basisonderwijs;
- Omzet: € 33 miljoen;
- Aantal leerlingen: 5.200;
- Aantal medewerkers: 450;
- Inschaling WNT in klasse D;
- Gemiddeld tijdsbeslag op jaarbasis 120 uur voor de leden, 180 uur voor de voorzitter.

De brutovergoeding voor de leden en de RvT-voorzitter is vastgesteld op respectievelijk € 3.500 en € 5.250. Deze vergoedingen liggen ruim onder de voorgeschreven maximale WNT-vergoedingen (€ 15.700 voor leden; € 23.550 voor de voorzitter).

Onkostenvergoeding

Alle onkosten die voortkomen uit activiteiten van de RvT worden vergoed conform de regeling die van toepassing is op medewerkers van PROOLEiden-Leiderdorp. Ieder RvT-lid stuurt ter accordering een factuur met een overzicht van de vergoeding en de onkosten naar de voorzitter. De voorzitter stuurt zijn factuur naar de vicevoorzitter, waarna bij akkoord de directeur-bestuurder voor betaling zorgdraagt.

4 Jaarrekening 2021

Dit hoofdstuk bevat de balans per 31 december 2021, de staat van baten en lasten over 2021, het kasstroomoverzicht 2021 en de toelichting op de jaarrekening 2021. Tenslotte is de controleverklaring van de accountant opgenomen.

4.1 Balans per 31 december 2021 (na verwerking resultaatbestemming)

Bedragen in €	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020		31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
1. Activa			2. Passiva		
1.1.2. Materiële vaste activa	5.099.296	5.258.100	2.1. Eigen vermogen	6.603.405	5.725.750
1.1.3. Financiële vaste activa	240.135	251.685	2.2. Voorzieningen	2.139.613	1.531.940
Totaal 1.1. vaste activa	5.339.431	5.509.785	2.4. Kortlopende schulden	4.447.522	4.464.314
1.2.2. Vorderingen	3.833.739	3.040.471			
1.2.4. Liquide middelen	4.017.370	3.171.748			
Totaal 1.2. vlottende activa	7.851.109	6.212.219			
Totaal 1. Activa	13.190.540	11.722.004	Totaal 2. Passiva	13.190.540	11.722.004

4.2 Staat van baten en lasten over 2021

Bedragen in €	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
3. Baten			
3.1. Rijksbijdragen	37.697.999	33.063.087	34.263.371
3.2. Overheidsbijdragen/ subsidies overige overheden	827.225	743.781	843.692
3.5. Overige baten	1.288.562	1.261.634	1.393.616
Totaal 3. Baten	39.813.786	35.068.502	36.500.679
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	31.658.571	28.783.908	31.468.598
4.2. Afschrijvingen	921.775	973.342	954.662
4.3. Huisvestingslasten	2.388.270	2.271.988	2.355.415
4.4. Overige lasten	3.954.982	3.479.999	3.489.340
Totaal 4. Lasten	38.923.598	35.509.237	38.268.015
Saldo baten en lasten	890.188	-440.735	-1.767.336
6. Financiële baten en lasten	-12.533	-15.000	78
Netto resultaat	877.655	-455.735	-1.767.258

4.3 Kasstroomoverzicht 2021 (met vergelijkende cijfers 2020)

Bedragen in €	2021		2020	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat voor financiële baten en lasten	890.188		-1.767.336	
Aanpassingen voor:				
<i>Afschrijvingen</i>	921.775		954.662	
<i>Mutaties voorzieningen</i>	607.673		148.567	
Mutaties werkkapitaal				
<i>Vorderingen</i>	-793.268		-244.364	
<i>Kortlopende schulden</i>	-16.792		428.637	
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.609.576		-479.834	
Ontvangen interest	0		425	
Betaalde interest	-12.533		-347	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.597.043		-479.756
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investerings materiële vaste activa	-762.971		-801.819	
(Des)investerings financiële vaste activa	11.550		-123.600	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-751.421		-925.419
Mutatie liquide middelen		845.622		-1.405.175
Beginstand liquide middelen	3.171.748		4.576.923	
Mutatie liquide middelen	845.622		-1.405.175	
Eindstand liquide middelen		4.017.370		3.171.748

4.4 Toelichting op de jaarrekening 2021

In deze paragraaf komen achtereenvolgens de grondslagen, de toelichting op de balans, de toelichting op de staat van baten en lasten, model G1, verbonden partijen, verantwoording WNT 2021, resultaatbestemming en ondertekening door directeur-bestuurder en toezichthouders en de controleverklaring van de accountant aan de orde.

4.4.1 Grondslagen

Activiteiten

Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden-Leiderdorp (Stichting PROOLEiden-Leiderdorp) verzorgt primair onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen. Stichting PROOLEiden-Leiderdorp is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 27362850 en is gevestigd aan Elisabethhof 17 in Leiderdorp. De jaarrekening is opgesteld in de veronderstelling van continuïteit van het voortbestaan van de stichting.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, in deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De bedragen in de jaarrekening zijn opgenomen in euro's. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en langlopende vorderingen en leningen. Het

saldo van de liquide middelen is voldoende om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen. Er hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de grondslagen van waardering en resultaatbepaling ten opzichte van vorig jaar. Er zijn schattingen gehanteerd bij de waardering van de materiële vaste activa (afschrijvingstermijnen) en bij de bepaling van de personele voorzieningen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is € 500.

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente. Het juridisch eigendom ligt bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd.

Het systeem van afschrijvingen is als volgt (bij meerdere afschrijvingspercentages zijn meerdere afschrijvingstermijnen mogelijk per investeringscategorie):

INVESTERING	Jaarlijkse afschrijving in percentage van de aanschafwaarde				
	2,5%	5,0%	6,7%	10,0%	
Gebouwen en verbouwingen	2,5%	5,0%	6,7%	10,0%	
Meubilair	5%	10,0%			
Inventaris en apparatuur	10,0%				
ICT	6,7%	10,0%	14,3%	20%	25%
Leermiddelen	10,0%	11,11%			

Na vervreemding of buiten gebruikstelling binnen de technische levensduur wordt een materieel vast actief niet meer in de balans opgenomen.

Financiële vaste activa

De eerste waardering van de financiële vaste activa is de reële waarde en de vervolgwaaarding is de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan twaalf maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten/tekorten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geachte uit publieke middelen te zijn opgebouwd, tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel.

Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Personele voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorziening jubileumuitkeringen is berekend op basis van de beschikbare arbeidshistorie van de medewerker, rekening houdend met het geboortjaar, de werktijdfactor, de salarisschaal en een blijfkans-percentages.

De voorziening langdurig zieken is gevormd in 2021 en is bepaald voor medewerkers die wel in dienst zijn, maar te ziek om te werken (geheel of gedeeltelijk). De voorziening is bedoeld

voor de doorbetaling van loon en vergoedingen tot einde dienstverband. Tevens is een voorziening voor arbeidsongeschiktheid opgenomen, bedoeld voor het in de toekomst betalen of vergoeden van (aanvullende) arbeidsongeschiktheidsuitkeringen na ontslagdatum.

In de voorziening langdurig zieken is tevens een post opgenomen voor twee personen die worden doorbetaald tot het eind van hun contractuur, terwijl deze personen niet werkelijk langdurig ziek zijn.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud is gebaseerd op een planningshorizon van 15 jaar op basis van het in 2021 nieuw opgestelde MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) (schattingwijziging). Het bevoegd gezag maakt voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud gebruik van de tijdelijke overgangsregeling tot en met 2023.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Pensioenen

Er is één pensioenregeling: het bedrijfstakpensioenfonds ABP, dit betreft een Nederlandse regeling die wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. Ultimo 2021

heeft het pensioenfonds een actuele dekkingsgraad van 110,2% (2020: 93,5%).

De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Stichting PROOLEIDEN-Leiderdorp heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De nog te betalen en terug te ontvangen premies worden opgenomen onder de kortlopende schulden of kortlopende vorderingen.

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) Rijksbijdrage OCW, overige overheidsbijdragen en overige baten. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (weergegeven in model G1) zonder verrekeningsclausule worden naar rato van de voortgang verwerkt in de staat van baten en lasten. Zolang het subsidietijdvak nog niet is verlopen worden nog te verrichten activiteiten verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW.

Lasten

De lasten bestaan uit personele lasten, afschrijvingen, huisvestingslasten en overige lasten. De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Resultaten die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

De financiële en buitengewone baten en lasten worden afzonderlijk in de staat van baten en lasten verantwoord. Deze baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

4.4.2 Toelichting op de balans

Activa

1.1.2. MATERIELE VASTE ACTIVA	Aanschafwaarde per 31-12-2020	Afschrijvingen t/m 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2020	MUTATIES 2021			Aanschafwaarde per 31-12-2021	Afschrijvingen t/m 31-12-2021	Boekwaarde per 31-12-2021
				Investerings	Correcties*	Afschrijvingen			
<i>Bedragen in €</i>									
1.1.2.1. Gebouwen en terreinen	1.105.982	-145.334	960.648	13.976	3.748	-54.473	1.119.958	-199.807	923.899
1.1.2.3. Meubilair	3.215.865	-1.327.764	1.888.101	127.784	15.879	-166.119	3.343.649	-1.493.883	1.865.645
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	490.864	-196.942	293.922	49.376	-16.156	-41.099	540.240	-238.041	286.043
1.1.2.3. ICT	4.008.031	-2.646.653	1.361.378	402.891	2.741	-511.019	4.410.922	-3.157.672	1.255.991
1.1.2.4. Overige materiële vaste activa	1.934.423	-1.180.372	754.051	168.553	-5.821	-149.065	2.102.976	-1.329.437	767.718
Totaal 1.1.2. Materiële vaste activa	10.755.165	-5.497.065	5.258.100	762.580	391	-921.775	11.517.745	-6.418.840	5.099.296

* Betreft correctie ivm herrubricering nav fusie met OBSG

1.1.3. FINANCIËLE VASTE ACTIVA	BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2020	MUTATIES 2021			BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER 2021
		TOEVOEGINGEN	DESINVESTERINGEN	RESULTAAT	
<i>Bedragen in €</i>					
1.1.3.8. Waarborgsommen	137.685	0	-11.550	-11.550	126.135
1.1.3.8. Vorderingen	114.000	0	0	0	114.000
Totaal 1.1.3. Financiële vaste activa	251.685	0	-11.550	-11.550	240.135

1.2.2. VORDERINGEN	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
<i>Bedragen in €</i>		
1.2.2.1. Debiteuren algemeen*	836.000	602.872
1.2.2.2. Vorderingen op OCW	1.616.447	1.597.134
1.2.2.8. Overige overheden	601.069	95.624
1.2.2.10. Overige vorderingen	139.261	167.175
1.2.2.15. Overlopende activa overige	640.962	577.666
Totaal 1.2.2. Vorderingen	3.833.739	3.040.471

* Waarvan € 710K met betrekking tot gemeente.

1.2.4. LIQUIDE MIDDELEN	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
<i>Bedragen in €</i>		
1.2.4.1. Kasmiddelen	55	58
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	4.017.315	3.171.690
Totaal 1.2.4. Liquide middelen	4.017.370	3.171.748

Passiva

2.1. EIGEN VERMOGEN	Boekwaarde ultimo 2020	Bestemming resultaat	Boekwaarde ultimo 2021
<i>Bedragen in €</i>			
2.1.1.1. Algemene reserve	5.725.750	-564.685	5.161.065
2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	0	1.442.340	1.442.340
Totaal 2.1. Eigen Vermogen	5.725.750	877.655	6.603.406

MUTATIES BESTEMMINGSRESERVES PUBLIEK	Boekwaarde ultimo 2020	Toevoeging/onttrekking	Boekwaarde ultimo 2021
<i>Bedragen in €</i>			
Bestemmingsreserve NPO	0	1.019.977	1.019.977
Bestemmingsreserve Inhaal- en ondersteuningsProgramma's	0	258.515	258.515
Bestemmingsreserve Extra Hulp voor de Klas	0	163.848	163.848
Totaal 2.1.1.2. Bestemmingsreserves publiek	0	1.442.340	1.442.340

2.2. VOORZIENINGEN	Boekwaarde per 31-12-2020	MUTATIES 2021			Boekwaarde per 31-12-2021	Kortlopend deel < 1 jaar	Kortlopend deel 1-5 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
		Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval				
<i>Bedragen in €</i>								
2.2.1. Personele voorzieningen								
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	308.285	39.643	-40.734	0	307.194	16.192	177.254	113.748
2.2.1.6. Langdurig zieken	0	414.413	0	-39.548	374.865	219.541	155.324	0
2.2.3. Voorziening Groot onderhoud	1.223.655	479.241	-245.342	0	1.457.554	653.151	804.403	0
Totaal 2.2. Voorzieningen	1.531.940	933.297	-286.076	-39.548	2.139.613	888.884	1.136.981	113.748

2.4. KORTLOPENDE SCHULDEN	31 DECEMBER 2021	31 DECEMBER 2020
<i>Bedragen in €</i>		
2.4.4. Schulden aan OCW/EZ	340.534	700.859
2.4.6. Schulden aan gemeenten	24.960	123.223
2.4.8. Crediteuren	692.693	545.557
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.427.384	1.210.712
2.4.10. Pensioenen	407.082	369.698
2.4.12. Overige kortlopende schulden	115.680	198.216
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	970.606	916.942
2.4.19. Overige overlopende passiva	468.583	399.107
Totaal 2.4. Kortlopende schulden	4.447.522	4.464.314

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

NIET UIT BALANS BLIJVENDE VERPLICHTINGEN	Looptijd	Jaarbedrag 2021 incl btw
<i>Bedragen in €</i>		
Huur Elisabethhof 17 Leiderdorp	1-9-20 t/m 31-8-25	60.000
Schoonmaakkosten Cantorclin	1-10-18 t/m 1-10-22	631.361
Administratiekantoor OHM	1-7-21 t/m 31-12-22	414.945
Printers/copiers Canon	1-1-20 t/m 31-12-24	74.688
Energie DVEP	1-1-2021 t/m 31-12-2023	155.969
Afvalverwerking Renewi	26-6-2024	48.169
Leermiddelen Heutink	1-1-21 t/m 31-12-22	606.890
Leermiddelen Reinders	1-1-21 t/m 31-12-22	98.280

Nog steeds hebben we dagelijks te maken met de gevolgen van corona en is flexibiliteit nodig om de steeds veranderende omstandigheden het hoofd te kunnen bieden.

De gelden voor Inhaal- en OndersteuningsProgramma's en Extra Hulp voor de klas om de gevolgen van de pandemie aan te kunnen pakken zijn in 2021 niet helemaal opgemaakt. De gelden voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) die in 2021 besteed hadden moeten worden in augustus tot en met december zijn grotendeels niet besteed.

De toekenning voor NPO voor het schooljaar 2022-2023 zal hoogstwaarschijnlijk over een langere periode mogen worden besteed.

Gebeurtenissen na balansdatum

Financieel verwachten we geen directe risico's voor de baten en lasten van Stichting PROOLEIDEN-LEIDERDORP. Hierdoor voorzien we geen gevolgen voor de continuïteit van de stichting en verwachten we geen aanpassingen in de waardering van de diverse balansposten van de stichting.

4.4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

3. BATEN	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
<i>Bedragen in €</i>			
3.1. Rijksbijdragen			
3.1.1.1. Rijksbijdrage OCW	34.660.589	31.926.098	32.330.024
3.1.2.1. Overige subsidies OCW	1.892.722	80.005	690.319
3.1.3.3. Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	1.144.688	1.056.984	1.243.028
Totaal 3.1. Rijksbijdragen	37.697.999	33.063.087	34.263.371
3.2. Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	827.225	743.781	843.692
Totaal 3.2. Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	827.225	743.781	843.692
3.5. Overige baten			
3.5.1. Opbrengst verhuur	115.047	39.650	98.002
3.5.2. Detachering personeel	213.023	237.886	269.532
3.5.4. Sponsoring	134.462	0	239.440
3.5.5. Ouderbijdragen	623.295	592.425	546.225
3.5.10. Overige	202.735	391.673	240.417
Totaal 3.5. Overige baten	1.288.562	1.261.634	1.393.616
Totaal 3. Baten	39.813.786	35.068.502	36.500.679

4. LASTEN	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
<i>Bedragen in €</i>			
4.1. Personeelslasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	21.648.688	18.983.372	22.305.282
4.1.1.2. Sociale lasten	3.157.327	3.200.000	3.291.389
4.1.1.3. Premies Participatiefonds	1.168.451	1.200.000	1.155.527
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds	616.608	700.000	793.789
4.1.1.5. Pensioenlasten	3.561.046	3.300.000	3.162.684
Totaal 4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	30.152.120	27.383.372	30.708.671
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	373.775	30.000	27.184
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	1.539.892	803.886	1.498.655
4.1.2.3. Overige	965.542	991.650	854.556
Totaal 4.1.2. Overige personele lasten	2.879.209	1.825.536	2.380.395
4.1.3.2. Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	-1.233.984	-425.000	-1.246.555
4.1.3.3. Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen	-138.774	0	-373.913
Totaal 4.1.3. Ontvangen vergoedingen	-1.372.758	-425.000	-1.620.468
Totaal 4.1. Personeelslasten	31.658.571	28.783.908	31.468.598

4. LASTEN	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
<i>Bedragen in €</i>			
4.2. Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiële vaste activa	921.775	973.342	954.662
Totaal 4.2. Afschrijvingen	921.775	973.342	954.662
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huurlasten	327.169	250.564	218.782
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	293.469	376.407	316.188
4.3.4. Energie en water	444.854	453.919	432.574
4.3.5. Schoonmaakkosten	654.798	638.651	683.121
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	91.063	70.706	88.073
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	479.241	479.241	482.500
4.3.8. Overige huisvestingslasten	97.676	2.500	134.177
Totaal 4.3. Huisvestingslasten	2.388.270	2.271.988	2.355.415
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	1.470.886	1.158.758	1.406.757
4.4.2. Inventaris en apparatuur	455.696	301.421	419.488
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	1.012.455	941.091	839.689
4.4.5. Overige	1.015.945	1.078.729	823.406
Totaal 4.4. Overige lasten	3.954.982	3.479.999	3.489.340
Totaal 4.2. t/m 4.4.	7.265.027	6.725.329	6.799.417

6. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	REALISATIE 2021	BEGROTING 2021	REALISATIE 2020
<i>Bedragen in €</i>			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	0	0	425
Totaal 6.1. Financiële baten	0	0	425
6.2. Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	-12.533	-15.000	-347
Totaal 6.2. Financiële lasten	-12.533	-15.000	-347
Totaal 6. Financiële baten en lasten	-12.533	-15.000	78

FORMATIE	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2020
DIR	25,01	25,48
OP	298,88	306,26
OOP	111,43	103,64
Totaal	435,32	435,38

Accountantshonoraria

De accountantskosten in 2021 bestaan uit de verwachte kosten van Flynth voor de jaarrekeningcontrole 2021: € 29K (2020: € 42K).
Honorarium voor fiscale adviezen en niet-controleopdrachten zijn niet van toepassing.

4.4.4 Model G1

SUBSIDIE	Bedragen in €	KENMERK	DATUM TOEWIJZING	BEDRAG TOEWIJZING	ONTVANGEN T/M 2021	AFGEROND IN 2021
Regionale Aanpak Lerarentekort (RAL)		RAL19037	19-08-2019	248.915	248.915	ja
Subsidie doorstroom PO-VO		DPOVO19132	28-08-2019	70.000	70.000	ja
Regionale Aanpak Personeelstekort (RAP)		RAP20040	30-04-2020	480.910	480.910	nee
Leraren Ontwikkel Fonds		LOF200175	03-07-2020	12.756	12.756	nee
Inhaal- en OndersteuningsProgramma tijdvak 2		IOP2-42504-PO	16-10-2020	338.400	338.400	nee
Inhaal- en OndersteuningsProgramma tijdvak 2		IOP2-41765-PO	16-10-2020	115.200	115.200	nee
Subsidie doorstroom PO-VO		DPOVO20135	29-10-2020	51.000	51.000	ja
Subsidie doorstroom PO-VO		DPOVO20196	29-10-2020	14.000	14.000	ja
Subsidie zij-instroom		2020/2/1708501	20-11-2020	20.000	20.000	ja
Internationaal Funderend Onderwijs		IFO210002	09-03-2021	5.000	5.000	ja
Extra Hulp voor de Klas 1e tranche		EHK20150	25-03-2021	1.095.120	1.095.120	nee
Internationaal Funderend Onderwijs		IFO210076	02-06-2021	4.170	4.170	ja
Inhaal- en OndersteuningsProgramma tijdvak 4		IOP4-42504-PO	09-06-2021	401.400	401.400	nee
Inhaal- en OndersteuningsProgramma tijdvak 5		IOP5-42504-PO	12-07-2021	56.700	56.700	nee
Subsidie doorstroom PO-VO		DPOVO21209	27-07-2021	101.000	50.500	nee
Extra Hulp voor de Klas 2e tranche		EHK21123	05-08-2021	1.092.240	1.092.240	nee
Studieverlof		1165453	20-08-2021	5.139	5.139	nee
Studieverlof		1074316	20-08-2021	4.837	4.837	ja
Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs		IIB210271	13-12-2021	85.000	17.748	nee
Totaal				4.201.787	4.084.035	

Model G1 betreft de verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule. Model G2 (met verrekeningsclausule) is niet van toepassing.

4.4.5 Verbonden partijen

VERBONDEN PARTIJ	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Stichting De Digitale Sleutel	Stichting	Leiden	4
Stichting Leidse Infrastructuur Bundeling (SLIB)	Stichting	Leiden	4
Stichting Kiljan	Stichting	Leiden	4
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden	Vereniging	Leiderdorp	4
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Rijnstreek	Stichting	Alphen aan de Rijn	4
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek	Stichting	Noordwijk	4
Ambulante Educatieve Dienst Coöperatief U.A.	Coöperatie	Leiderdorp	4
Stichting Huis van het Onderwijs	Stichting	Leiderdorp	4

Code activiteit: 1 contractonderwijs, 2 contractonderzoek, 3 onroerende zaken, 4 overige

4.4.6 Verantwoording WNT 2021

De WNT is van toepassing op Stichting Openbaar Priamair en Speciaal Onderwijs Leiden. Het bezoldigingsmaximum is berekend conform het WNT-maximum voor het onderwijs. Op grond van de WNT regelgeving is de klasse-indeling D van toepassing. Bij deze klasse-indeling geldt voor 2021 een bezoldigingsmaximum van € 163.000. De klasse-indeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal leerlingen	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	11

Leidinggevende topfunctionarissen mét dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Bedragen in €

Functie	Naam	Duur functie- vervulling 2021	Deeltijdfactor in fte	Dienst- betrekking?	BEZOLDIGING 2021				Duur functie- vervulling 2020	BEZOLDIGING 2020			
					Bezoldiging	Beloning betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging	Individueel WNT-max.		Bezoldiging	Beloning betaalbaar op termijn	Totaal bezol- diging 2020	Individueel WNT-max. 2020
Directeur-bestuurder	Drs. M.A.J.A de Pinth	1-1-2021 t/m 31-12-2021	1,0	ja	120.284	21.959	142.243	163.000	1-1-2020 t/m 31-12-2020	120.395	20.341	140.736	157.000

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen in €

Functie	Naam	Duur functievervulling 2021	BEZOLDIGING 2021			Duur functievervulling 2020	BEZOLDIGING 2020	
			Bezoldiging	Totaal bezoldiging	Individueel WNT-max.		Totaal bezoldiging 2020	Individueel WNT-max.
Voorzitter Raad van Toezicht	J.W. Snik	1-1-2021 t/m 31-12-2021	5.250	5.250	24.450	1-1-2020 t/m 31-12-2020	5.250	23.550
Vicevoorzitter Raad van Toezicht	R.J.M. Ydema	1-1-2021 t/m 31-12-2021	3.500	3.500	16.300	1-5-2020 t/m 31-12-2020	2.333	10.510
Lid Raad van Toezicht	R. Koffeman	1-1-2021 t/m 31-12-2021	3.500	3.500	16.300	1-1-2020 t/m 31-12-2020	3.500	15.700
Lid Raad van Toezicht	S. Doorson	1-4-2021 t/m 31-12-2021	2.625	2.625	16.300		0	15.700
Lid Raad van Toezicht	J.J. van Werkhoven	1-4-2021 t/m 31-12-2021	2.984	2.984	16.300		0	15.700
Lid Raad van Toezicht	G. Mohebbi	1-1-2021 t/m 28-2-2021	0	0	16.300	1-1-2020 t/m 31-12-2020	3.500	15.700
Lid Raad van Toezicht	F.J. de Wit		0	0	16.300	1-1-2020 t/m 31-12-2020	3.500	15.700

4.4.7 Resultaatbestemming en ondertekening door directeur-bestuurder en toezichthouders

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING	
-564.685	onttrekking aan de algemene reserve
1.019.977	toevoeging aan bestemmingsreserve NPO
258.515	toevoeging aan bestemmingsreserve Inhaal- en OndersteuningsProgramma's
163.848	toevoeging aan bestemmingsreserve Extra Hulp voor de Klas
877.655	Totaal resultaat 2021

Ondertekening directeur-bestuurder en toezichthouders

Directeur-bestuurder

M.A.J.A. de Pinth   Datum   Plaats

Toezichthouders

J.W. Snik   Datum   Plaats

R. Koffeman   Datum   Plaats

R.J.M. Ydema   Datum   Plaats

S. Doorson   Datum   Plaats

J.J. van Werkhoven   Datum   Plaats

4.5 Overige gegevens: controleverklaring accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden
Elisabethhof 21-23
2353 EW Leiderdorp

Papendorpseweg 75-79
3528 BJ Utrecht
T +31 88 236 9500
E audit@flynth.nl
www.flynth.nl

kenmerk 900810800/WS/1540
behandeld door drs. W. Slotboom RA CISA
datum 28 juni 2022

onderwerp
Aanbiedingsbrief controleverklaring 2021

Geachte leden van de raad van toezicht,

In de bijlage bij deze brief vindt u de controleverklaring behorende bij de jaarrekening 2021 van Stichting Openbaar Pnmair en Speciaal Onderwijs Leiden.

Toestemming opname controleverklaring onder de overige gegevens
Wij bevestigen u dat wij ermee akkoord gaan dat de controleverklaring in de "Overige gegevens" van de jaarstukken wordt opgenomen. Deze jaarstukken dienen te worden uitgebracht in overeenstemming met het aan ons voorgelegde definitieve concept. Wij hebben dit definitieve concept ter identificatie gewaarmerkt en de gewaarmerkte pagina's als bijlage opgenomen bij onze controleverklaring.

Toestemming openbaarmaking controleverklaring
Ook bevestigen wij dat wij ermee akkoord gaan dat de controleverklaring wordt opgenomen in de openbaar te maken jaarstukken, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het college van bestuur en goedgekeurd door de raad van toezicht.

Een exemplaar van de jaarstukken dient te worden ondertekend door het voltallig statutair bevoegd orgaan. De jaarstukken dienen te worden vastgesteld en de vaststelling dient te worden genoteerd.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de vergadering waarin de jaarrekening wordt vastgesteld omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog vóór de vergadering moet worden gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 2.362 lid 6 BW en artikel 2.380a BW. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan met de complete door ons gecontroleerde jaarstukken. Bij het opnemen van de jaarstukken op internet dient u te waarborgen dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite.

Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Flynth Audit B.V. is lid van RKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL 67 RABO 0108 6942 20 - BIC: RABONL2U
Handelsregister 00093021 - www.flynth.nl
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Gebeurtenissen na balansdatum

Indien zich nog gebeurtenissen na balansdatum voordoen waarvoor het verslaggevingsstelsel een aanpassing of toelichting vraagt, voordat de jaarrekening is vastgesteld en openbaar wordt gemaakt, dan verzoeken wij u dit per omgaande aan ons te melden.

Publicatieplicht

Wij wijzen u erop dat met de wijziging van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs van februari 2022 een wettelijke verplichting is ontstaan het jaarverslag openbaar te maken. De regeling gaat in met terugwerkende kracht waardoor u het jaarverslag 2021 al dient openbaar te maken. Openbaarmaking kan gebeuren door het plaatsen van uw jaarverslag op uw website.

Tot slot wijzen wij u erop dat ook de WNT-verantwoording vóór 1 juli 2022 op een openbaar toegankelijke internetsite gepubliceerd moet worden. Deze publicatie dient voor een periode van tenminste zeven jaar beschikbaar te zijn. De gegevens moeten vrij toegankelijk en eenvoudig te vinden zijn. Deze WNT-verantwoording dient openbaar gemaakt te worden in overeenstemming met het aan ons voorgelegde en gewaarmerkte definitieve concept. Met het tijdig publiceren van het jaarverslag zoals genoemd in de vorige alinea, waarin de WNT-verantwoording is opgenomen, voldoet u aan deze verplichting.

De WNT-verantwoording mag via de jaarstukken waar deze onderdeel van is, dan wel als los document openbaar worden gemaakt.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

Digitaal ondertekend door Sandra van der Veer

S. van der Veer AA

Bijlagen:

- digitaal getekende controleverklaring;
- verslag van bevindingen;
- digitaal getekende aanbieding jaarstukken 2021;
- digitaal gewaarmerkte jaarstukken.

900810800/WS/1540

2

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden te Leiden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
  - overige gegevens;
  - Bijlage 1: jaarverslag GMR 2021;
  - Bijlage 2: Managementstatuut PROO Leiden- Leiderdorp.
- Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
  - alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijnsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijnsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijnsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling,
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven,
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen, en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 27 juni 2022
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarderingsdoeleinden:

S.v.d.V.

Digitaal ondertekend door Sandra van der Veer

S. van der Veer AA

Bijlagen

Bijlage 1 Jaarverslag GMR 2021

Samenstelling GMR

De GMR heeft de volgende leden op 31-12-2021:

OUDERGELEDING	
Liesbeth Leurs	Woutertje Pieterse
Marc de Gruijl	Lucas van Leyden
Jeroen Steens	Montessorischool Apollo
Ingrid Stroo	De Hobbit
Gijs de Clerck	De Pionier
Miguel Serton, voorzitter	De Stevenshof

PERSONEELSGELEDING	
Joke de Boer, vicevoorzitter	Prins Willem-Alexanderschool
Marij Daemen	Anne Frankschool
Esther Gobetz	De Arcade
Marieke Berkheij	OZC Orion
Patrick Geirnaert	Leimundo
Guillaume Slingerland	PI De Brug
Kris Heruer	De Morskring
Marjon Kordestani	Koningin Julianaschool
Sanne Smit	De Viersprong
Petra Mekel	De Hasselbraam
Karin Jongeneel	De Lorentzschool

Gedurende het schooljaar 2020 - 2021 namen de volgende GMR leden afscheid van de GMR:	
Martijn Verheus	De Dukkalf (O)
Rina Klaver	De Meerpaal (P)
Moumia Elmorabet	De Viersprong (P)
Hans Nijssen	De Pionier (P)
René Immers	De Hobbit (O)
Igna van Dijk	De Hasselbraam (O)
Klaas Jelsma	De Lorentzschool (O)

Frequentie

De GMR is zes keer bij elkaar gekomen. Daarnaast zijn de verschillende commissies bij elkaar gekomen om onderwerpen voor te bereiden.

COMMISSIES EN LEDEN, PER 31-12-2021		
Financiën	HR/Personeel	Onderwijs en Kwaliteit
Jeroen Steens	Guillaume Slingerland	Patrick Geirnaert
Karin Jongeneel	Kris Heruer	Sanne Smit
	Marc de Gruijl	Liesbeth Leurs
	Marjon Kordestani	
	Marij Daemen	
	Petra Mekel	
Professionalisering	Huisvesting	
Guillaume Slingerland	Marjon Kordestani	
Esther Gobetz	Miguel Serton	
Miguel Serton	Ingrid Stroo	
Marthe Mooijekind	Wouter de Clerck	

Behandelde onderwerpen

In de onderstaande tabel zijn de onderwerpen opgenomen, waarover advies of instemming is gevraagd door het bestuur of de directeur van onze school namens het bestuur. Achter elk onderwerp is aangegeven of daarop al dan niet instemming is verleend en of er positief of negatief is geadviseerd.

In de bespreking van die onderwerpen tijdens onze vergaderingen is het volgende besproken:

16-06-2021	De GMR stemt in met de RI&E.
16-06-2021	De GMR stemt in met het protocol leerlingenvervoer en veiligheid.
16-06-2021	De GMR stemt in met het verzuimbeleid.
12-05-2021	De GMR adviseert positief ten aanzien van de notitie participatiewet en conciërges.
12-05-2021	De GMR bekrachtigt het besluit om Miguel Serton aan te stellen als voorzitter vanuit het midden van de GMR. Klaas wordt aangesteld als extern voorzitter.
12-05-2021	De GMR stemt in met het protocol medische handelingen op school onder voorwaarde dat teksten in het protocol worden aangepast zoals gesteld.
12-05-2021	De GMR stemt in met de gedragscode IBP, onder voorwaarde dat artikel 2.9 op bladzijde 10, wordt aangepast in: 'op een schadelijke manier afwijkt van...'
12-05-2021	De GMR stemt in met het voorstel subsidie extra handen in de klas.
31-03-2021	De personeelsgeleding van de GMR stemt in met het bestuursformatieplan, indien de datum wordt aangepast in 30 juni.
31-03-2021	De GMR adviseert positief over de benoeming van mevrouw Doorson als lid van de Raad van Toezicht.
31-03-2021	De GMR adviseert positief ten aanzien van de verzuimanalyse.
13-01-2021	De GMR stemt in met het lief en leed protocol onder de voorwaarde dat ook voor directeuren een opbouw komt, afhankelijk van het dienstverband.
13-01-2021	De GMR adviseert positief ten aanzien van de kaders van het bestuursformatieplan.
13-01-2021	De GMR adviseert positief ten aanzien van het proces van het bestuursformatieplan.
13-01-2021	De GMR adviseert positief ten aanzien van de begroting, met een aantal aandachtspunten.
13-01-2021	De GMR adviseert positief over het addendum Generatiemanagement. Mits dezelfde terminologie wordt gebruikt als in het oorspronkelijke document.

Risico Inventarisatie en Evaluatie, instemming

De GMR stemt in met de RI&E. De GMR adviseert op alle scholen dezelfde functienamen te gebruiken (preventiemedewerker of BHV'er). Ze worden nu door elkaar gebruikt en dat kan verwarring geven.

Protocol Leerlingenvervoer en veiligheid, instemming

De GMR stemt in met het protocol leerlingenvervoer en veiligheid.

Verzuimbeleid, instemming

De GMR stemt in met het verzuimbeleid. De GMR adviseert het bestuursbureau meer aandacht te geven aan preventie.

Notitie participatiewet en conciërges, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van de notitie participatiewet en conciërges. De GMR adviseert daarbij breder te kijken dan alleen naar de functies van conciërges, waarom wordt bijvoorbeeld niet gekeken naar taken op administratief gebied.

Benoeming voorzitter uit het midden van de GMR en aanstellen extern voorzitter

Miguel Serton heeft aangegeven voorzitter uit het midden van de GMR te willen zijn. Om een extern voorzitter mogelijk te maken dienen er twee wijzigingen te worden doorgevoerd in de statuten en reglementen, daarbij wordt aangegeven dat de GMR gebruik KAN maken van een extern voorzitter. De GMR bekrachtigt het besluit om Miguel Serton aan te stellen als voorzitter vanuit het midden van de GMR. Klaas Jelsma wordt aangesteld als extern voorzitter.

Protocol medische handelingen op school, instemming

De GMR stemt in met het protocol medische handelingen, onder de voorwaarde dat paragraaf 2.2 en 2.3 tekstueel worden aangepast. Zo moet duidelijk zijn wie waarvoor verantwoordelijk is en op welke manier de medicatie bewaard moet worden (een epipen moet bijvoorbeeld altijd bij de persoon worden gedragen).

- Duidelijker in tekst aangeven dat ouder eindverantwoordelijk is in tekst.
- Rol leerkrachten opnemen onder praktische adviezen (lees bijsluiter).

Gedragscode IBP, instemming

De GMR geeft aan dat het goed is als de AVG-richtlijnen breder worden gecommuniceerd dan nu voorgesteld. De GMR stemt in met de gedragscode IBP, onder voorwaarde dat artikel 2.9 op bladzijde 10, wordt aangepast in: 'op een schadelijke manier afwijkt van...'

Voorstel extra handen in de klas, instemming

De GMR stemt in met het voorstel subsidie extra handen in de klas.

Bestuursformatieplan, instemming

De personeelsgeleding van de GMR stemt in met het bestuursformatieplan, indien de datum wordt aangepast in 30 juni.

Benoeming Lid Raad van Toezicht, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van de benoeming van mevrouw Doorson als lid van de Raad van Toezicht. En wenst haar veel succes bij de invulling van haar functie.

Verzuimanalyse, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van de verzuimanalyse.

Lief en Leed Protocol, instemming

De GMR stemt in met het lief en leed protocol onder de voorwaarde dat ook voor directeuren een opbouw komt, afhankelijk van het dienstverband.

Kaders bestuursformatieplan, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van de kaders van het bestuursformatieplan.

Begroting, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van de begroting, met een aantal aandachtspunten.

- We moeten de tering naar de nering zetten. Dat betekent dat we scherp moeten zijn op onze uitgaven.
- Begroot realistisch, in het verleden is dit niet altijd gedaan. Die extra ruimte is er nu niet.

- Aangaande het solidariteitsbeginsel is een punt van aandacht of je scholen die zich extra inzetten om binnen begroting te acteren te belonen.
- Plannen voor de zorgscholen (met afnemend aantal leerlingen) drukken hard op de begroting, een goed actieplan met realistische begroting is noodzakelijk.

Addendum generatiemanagement, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van het addendum Generatiemanagement. Mits dezelfde terminologie wordt gebruikt als in het oorspronkelijke document.

Vakantierooster, advies

De GMR adviseert positief ten aanzien van het vakantierooster.

Overleg met bestuur

De GMR heeft gedurende het jaar overlegd met de Raad van Toezicht. In die overleggen is gesproken over:

- De rollen, taken en werkwijze van de GMR en van de Raad van Toezicht;
- De ervaring van de GMR-leden m.b.t. de kwaliteit van besluitvorming, het samenwerken met het bestuursbureau en het contact met de MR;
- Professionele zorgen op het gebied van corona, het lerarentekort, de NPO-gelden.

Het overleg vond in een ontspannen sfeer en op professionele wijze plaats. Met een goed begrip van elkaars greemium en professionele relatie tot elkaar. Tijdens het overleg was er voldoende ruimte voor het uitvoerig bespreken van de agenda en aanverwante zaken.

Professionalisering

De GMR-leden hebben de mogelijkheid gehad deel te nemen aan de GMR basis en de GMR gevorderden.

Ondersteuning

Extern advies

De Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VVO) heeft de GMR geadviseerd ten aanzien van het aanpassen van de statuten en reglementen.

Extern voorzitter

Klaas Jelsma, extern voorzitter

Verslaglegging vergaderingen

Marthe Mooijeind, ambtelijk secretaris

Bijlage 2 Managementstatuut PROOLeiden-Leiderdorp

Vooropmerkingen:

- Een managementstatuut is verplicht sinds de invoering van de lumpsumfinanciering.
- Dit statuut beschrijft de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden over de hele besturingskolom, zoals die nu functioneert.
- De GMR heeft, conform artikel 11, lid k, van de Wet Medezeggenschap Scholen adviesrecht met betrekking tot het managementstatuut.

Artikel 1 Begripsbepaling

- 1.1 De Stichting: de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden, voortaan genoemd PROOLeiden-Leiderdorp.
- 1.2 Het bestuur: de Stichting wordt bestuurd door een bestuur, bestaande uit één natuurlijk persoon, een directeur-bestuurder die is benoemd door de Raad van Toezicht. Volgens artikel 6, lid 1 van de statuten is de Raad van Toezicht bevoegd het bestuur uit te breiden tot twee natuurlijke personen.
- 1.3 Directeur-bestuurder: vertegenwoordigt de Stichting, voor zover uit wettelijke bepalingen niet anders voortvloeit, en met inachtneming van het bepaalde in artikel 7 lid 5 van de statuten. De directeur-bestuurder is belast met het besturen van de Stichting en heeft al die taken en bevoegdheden met betrekking tot het bestuur van de Stichting die niet bij of krachtens de statuten van de Stichting aan anderen zijn toegekend.
- 1.4 Gemeenteraad: de gemeenteraad van de gemeente Leiden. De gemeenteraad oefent toezicht uit op het bestuur van de Stichting in de zin van artikel 48, lid 12 respectievelijk artikel 51, lid 12 van de Wet op het primair onderwijs, en wanneer zulks naar het oordeel van de gemeenteraad geboden is de bevoegdheden te gebruiken die aan de gemeenteraad zijn toegekend bij de statuten en in genoemd artikel 48 respectievelijk 51 van de wet.
- 1.5 Raad van Toezicht: het toezichthoudende orgaan van de

Stichting, dat namens de samenleving toezicht houdt op de directeur-bestuurder, als werkgever van de directeur-bestuurder optreedt en de directeur-bestuurder met raad ter zijde staat.

- 1.6 Bestuursbureau: onderdeel van de Stichting dat ten dienste staat van de directeur-bestuurder en belast met de onderwijsinhoudelijke aansturing, bovenschools personeelsbeleid, financieel beleid en huisvestingszaken.
- 1.7 BOD (Bestuurlijk Overleg Directeuren): overleg tussen de directeur-bestuurder en de directeuren.
- 1.8 Directeur: de directeur als bedoeld in artikel 29, eerste lid van de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra, die belast is met de leiding van de school.
- 1.9 Managementstatuut: het statuut zoals bedoeld in artikel 31 van de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra.
- 1.10 Mandaat: machtiging waarbij een bevoegdheid is gegeven aan een ander tot het in naam en onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder uitoefenen van deze bevoegdheid.
- 1.11 Scholen: de openbare scholen voor (speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs in Leiden.

Artikel 2 Vaststelling en wijziging van het managementstatuut

- 2.1 De directeur-bestuurder stelt het BOD in de gelegenheid advies uit te brengen over de vaststelling of wijziging van het conceptmanagementstatuut.
- 2.2 Het BOD wordt door de directeur-bestuurder in de gelegenheid gesteld om, voorafgaand aan het advies, overleg met de directeur-bestuurder te voeren.
- 2.3 De directeur-bestuurder stelt het BOD zo spoedig mogelijk schriftelijk en voorzien van redenen op de hoogte of hij aan het uitgebrachte advies gevolg geeft.
- 2.4 Indien de directeur-bestuurder voornemens is het advies niet of niet geheel te volgen, stelt hij het BOD in de gelegenheid met hem overleg te voeren, alvorens definitief

over het advies te besluiten. De directeur-bestuurder brengt dit definitieve conceptbesluit zo spoedig mogelijk ter kennis aan het BOD.

- 2.5 De definitieve vaststelling of wijziging van het managementstatuut vindt plaats door de directeur-bestuurder.
- 2.6 De directeur-bestuurder brengt het besluit ter kennis aan de directeuren.

Artikel 3 BOD

- 3.1 De directeur-bestuurder is voorzitter van het BOD.
- 3.2 De directeur-bestuurder kan zich tijdens het overleg doen bijstaan door één of meerdere medewerkers van het bestuursbureau.
- 3.3 Ten behoeve van het BOD kan de directeur-bestuurder een huishoudelijk reglement opstellen na de directeuren daarover te hebben gehoord, waarin opgenomen de taken, werkwijze en besluitvorming.

Artikel 4 Taken en bevoegdheden van de directeur-bestuurder

- 4.1 De directeur-bestuurder heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding van de scholen, de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering.
- 4.2 De directeur-bestuurder stelt jaarlijks een begroting op. De begroting wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht.
- 4.3 De directeur-bestuurder formuleert concrete doelstellingen van de school die door de Stichting in stand wordt gehouden, daarbij rekening houdend met de belangen van hen die bij de school betrokken zijn en rekening houdend met de eisen die de samenleving aan onderwijs stelt. Eenmaal per vier jaar stelt de directeur-bestuurder een strategisch beleidsplan vast, waarin op hoofdlijnen in ieder geval aandacht besteed wordt aan de organisatie, het functiebouwwerk, de huisvesting, het onderwijsbeleid, het toelatingsbeleid, het financieel beleid en het personeelsbeleid van de scholen. In een jaarrekening legt de directeur-bestuurder

- verantwoording af over het gevoerde financiële beleid. Het jaarverslag maakt onderdeel uit van de jaarrekening. In dit verslag wordt verantwoording afgelegd over de mate waarin de vastgestelde missie en doelstellingen zijn gehaald. Zowel het strategisch beleidsplan als de jaarrekening (inclusief het jaarverslag) worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht.
- 4.4 De directeur-bestuurder is bevoegd tot het verrichten van alle rechtshandelingen. Hieronder zijn tevens begrepen besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de Stichting zich als borg of hoofdelijk schuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt. De bedoelde besluiten zijn onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Toezicht.
- 4.5 De directeur-bestuurder heeft tevens de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig voor het nemen van besluiten met betrekking tot:
- het aangaan van financiële verplichtingen en samenwerkingsovereenkomsten welke niet binnen de begroting zijn opgenomen en waarvan het belang meer bedraagt dan een door de Raad van Toezicht vastgestelde en schriftelijk aan de directeur-bestuurder meegedeeld bedrag;
  - de beëindiging van de dienstbetrekking van een aanmerkelijk aantal werknemers tegelijkertijd of binnen een kort tijdsbestek en/of het aangaan van vaststellingsovereenkomsten voor een aanmerkelijk aantal werknemers;
  - ingrijpende wijziging van arbeidsomstandigheden van een aanmerkelijk aantal werknemers in dienst van de Stichting;
  - een aanvraag tot faillissement of van surseance van betaling;
  - (doen van een voorstel tot) opheffing, fusie of afsplitsing van (een deel van) de door de Stichting in stand gehouden scholen;
- het aangaan of verbreken van samenwerkingsovereenkomsten of enige andere vorm van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de Stichting of de in stand te houden school;
  - het managementstatuut;
  - het aangaan van overeenkomsten waarbij aan de Stichting een bankkrediet wordt verleend;
  - het ter leen verstrekken van gelden, alsmede het ter leen opnemen van gelden, waaronder niet is begrepen het gebruikmaken van een aan de Stichting verleend bankkrediet;
  - (des)investeringen die van ingrijpende betekenis zijn voor de Stichting;
  - het optreden in rechte, waaronder begrepen het voeren van arbitrale procedures, met uitzondering van (i) het nemen van die rechtsmaatregelen die geen uitstel kunnen lijden en (ii) procedures in verband met of naar aanleiding van arbeidsovereenkomsten met of aanstellingen van individuele werknemers;
  - het sluiten en wijzigen van arbeidsovereenkomsten of aanstellingen waarbij een beloning wordt toegekend die meer bedraagt dan een door de Raad van Toezicht vastgesteld en schriftelijk aan de directeur-bestuurder medegedeeld bedrag;
  - het treffen van pensioenregelingen en het toekennen van pensioenrechten boven die, welke uit bestaande regelingen voortvloeien. Goedkeuring is echter niet vereist indien en voor zover de betreffende rechtshandeling uitdrukkelijk is voorzien in de vastgestelde begroting, en de daar gestelde grenzen niet overschrijdt.
- 4.6 De Raad van Toezicht benoemt de directeur-bestuurder met inachtneming van de voordrachtsrechten.
- 4.7 De directeur-bestuurder kan te allen tijde worden geschorst en/of ontslagen door de Raad van Toezicht.
- 4.8 De Raad van Toezicht beoordeelt periodiek het functioneren van de directeur-bestuurder en ziet er op toe dat de directeur-bestuurder zorgdraagt voor voortdurende persoonlijke ontwikkeling.
- 4.9 De directeur-bestuurder benoemt, schorst en ontslaat de directeuren.
- 4.10 De directeur-bestuurder beoordeelt periodiek het functioneren van de directeuren.
- 4.11 De directeur-bestuurder draagt zorg voor de voorbereiding en uitvoering van de besluiten, zoals genoemd in artikel 4 van dit managementstatuut.
- 4.12 De directeur-bestuurder stelt het medezeggenschapsreglement vast.
- 4.13 De directeur-bestuurder voert overleg met de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad.
- Artikel 5 Taken en bevoegdheden directeur**
- 5.1 De directeur oefent de taken en bevoegdheden uit die door de directeur-bestuurder overeenkomstig artikel 6 van dit statuut aan hem zijn gemandateerd.
- 5.2 De directeur oefent de taken en bevoegdheden uit met betrekking tot de 'toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging' zoals deze zijn omschreven in artikel 6, lid 5 van dit statuut.
- De directeur heeft – met inachtneming van de beleids- en financiële uitgangspunten, die door of namens het bevoegd gezag zijn vastgesteld – de volgende taken en bevoegdheden:
  - De directeur is belast met de dagelijkse leiding van de school.
  - De directeur geeft leiding aan de onderwijskundige ontwikkelingen binnen de school.
  - De directeur is belast met de zorg voor de schoolorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs op de school.
  - De directeur geeft leiding aan het personeel van de school, draagt er zorg voor dat met de individuele personeelsleden functionerings- en beoordelingsgesprekken worden gevoerd en ziet toe op voortdurende persoonlijke ontwikkeling van het personeel van de school.
  - De directeur onderhoudt de contacten met de leerlingen van de school en hun ouders.
  - De directeur beheert de door het bevoegd gezag aan de

school toegekende formatieve en financiële middelen en doet daartoe uitgaven voor zover deze binnen de goedgekeurde begroting en het vastgestelde beleid zijn toegestaan.

- De directeur voert namens het bestuur het overleg met de medezeggenschapsraad.
- De directeur voert overigens alle taken en verantwoordelijkheden uit, die in de bij zijn functie behorende functiebeschrijving zijn opgenomen.

Artikel 6 Regeling toedeling, bestemming en aanwending van de bekostiging

- 6.1 De directeur-bestuurder stelt het BOD in de gelegenheid advies uit te brengen over:
- De criteria die worden toegepast bij de verdeling van de totale lumpsum tussen de gemeenschappelijke voorzieningen op bovenschools niveau en de voorzieningen op schoolniveau;
  - De criteria en spelregels die worden toegepast bij het verschuiven van middelen tussen de afzonderlijke scholen.
- 6.2 Het BOD wordt in de gelegenheid gesteld - voordat het advies wordt uitgebracht - met de directeur-bestuurder overleg te voeren.
- 6.3 De directeur-bestuurder stelt het BOD zo spoedig mogelijk schriftelijk en met redenen omkleed op de hoogte of hij aan het uitgebrachte advies gevolg wil geven.
- 6.4 Indien de directeur-bestuurder het advies niet of niet geheel wil volgen, stelt hij het BOD in de gelegenheid met hem overleg te voeren, alvorens definitief over het advies te besluiten. De directeur-bestuurder brengt het definitieve besluit zo spoedig mogelijk ter kennis aan het BOD.
- 6.5 De directeur is bevoegd uitgaven te doen met inachtneming van de door de directeur-bestuurder vastgestelde begroting voor de school.

Artikel 7 Rapportage

- 7.1 De directeur-bestuurder informeert de Raad van Toezicht – overeenkomstig statutair vastgestelde richtlijnen – over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid van de organisatie.

- 7.2 De directeur informeert de directeur-bestuurder - overeenkomstig de door de directeur-bestuurder vastgestelde richtlijnen - over het verloop en de resultaten van het gevoerde beleid van de school.

Artikel 8 Slotbepalingen

- 8.1 Het managementstatuut treedt voor het eerst in werking op de dag volgend op de dag, waarop dit statuut door het bestuur is vastgesteld. Het heeft een looptijd tot 1 januari 2012 en wordt vervolgens telkens stilzwijgend verlengd met een periode van twee jaren.
- 8.2 Een tussentijdse wijziging van het managementstatuut dan wel de verlenging treedt in werking op de dag volgend op de dag waarop de directeur-bestuurder tot wijziging heeft besloten.
- 8.3 In gevallen waarin dit managementstatuut niet voorziet, beslist de directeur-bestuurder.
- 8.4 De directeur draagt er zorg voor dat een exemplaar van het managementstatuut in het gebouw van de school ter inzage beschikbaar is op een voor eenieder toegankelijke plaats. De directeur-bestuurder zendt een exemplaar van het managementstatuut, alsmede elke wijziging daarvan, zo spoedig mogelijk na de vaststelling ter kennisneming aan de inspectie.
- 8.5 Dit managementstatuut van de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden kan worden aangehaald als: managementstatuut.

Dit managementstatuut is na overleg met de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad door de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Leiden bij besluit van 20 september 2011 vastgesteld op 20 september 2011.

